

სსსრ განათლების სახალხო
კომისარიაზის პრეზიდენტის
და განკარგულებელი

პრეზიდენტი

№ 5-6

ოფიციალური

1937 წ.

472
1937/2

30611660

1. ბრძანება № 2566, განათლების სა- ხალხო კომისარიატისადმი 1937 წ. 3 ოქ- ტომბერს	2	7. თემატიკა სსრ კავშირის სტალინური კომიტიტურის სწავლებისათვის	12
2. ბრძანება № 2667, განათლების სა- ხალხო კომისარიატისადმი 1937 წ. 3 ოქტომბერს	2	8. ლიტერატურის მაჩვენებელი მასწავლე- ბელთა დასახმარებლად	16
3. ბრძანება № 2804, განათლების სა- ხალხო კომისარიატისადმი 1937 წ. 11 ოქტომბერს	2	9. ბრძანება № 2561, განათლების სა- ხალხო კომისარიატისადმი 1937 წ. 3 ოქტომბერს	25
4. ბრძანება № 2524, განათლების სახ. კომისარიატისადმი 1937 წ. 2 ოქტ. . .	2	10. სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნე- ბის დღისულების შესწავლის ანიმიტო გეგმა	26
5. სსრ, კავშირის ისტორიის მოდელებ კურსის პრიფერატ III და IV კლასებისათვის. . .	4	11. სასწავლო გეგმა, ქართული საშუალო სკოლებისათვის 1937/38 წლისათვის	30
6. ას საშუალო და საშუალო სკოლების მე-5-7 კლასებში სსრ კავშირის ისტო- რიის მოდელებ კურსის მასალის გავლის გეგმა 1937/38 სასწავლო წლისათვის . . .	8	12. სასწავლო გეგმა, ნაცუმირებობთა და რუსული საშუალო სკოლებისათვის 1937/38 სასწ. წლისათვის	31-32

ბრძანება № 2566

განათლების სახალხო კომისარიატისადმიი

1937 წ. 3 ოქტომბერს.

ა/წ. 23 სექტემბრიდან შევუდექი საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარის მოვალეობის შესრულებას.

საფუძველი სრ. საქ. სსრ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილება ა/წ. 28 სექტემბერს, ოქტომბერ № 57.

განათლების სახალხო კომისარი
ე. ბუჩქულაძე

ბრძანება № 2567

განათლების სახალხო კომისარიატისადმიი

1937 წ. 3 ოქტომბერს.

ამხ. დაკით სიმონის-ძე ყიფშიძე დაინიშნოს საქ. სსრ განათლების სახალხო კომისარის მოადგილედ, ა/წ. 28 სექტემბრიდან. — საფუძველი სრ. საქ. სსრ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილება ა/წ. 28 სექტემბერს, ოქტომბერ № 57.

განათლების სახალხო კომისარი
ე. ბუჩქულაძე

ბრძანება № 2504

განათლების სახალხო კომისარიატისადმიი

1937 წ. 11 ოქტომბერს.

მიმდინარე 1937/38 სასწავლო წლის განმავლობაში ყველა ტიპის და საფუძულოს სკოლებში მეოთხედების დამთავრებისა და ორდადეგბის შესახებ გბრძანება:

I მეოთხედები განისაზღვროს შემდეგი ვადებით:

I მეოთხედი — პირველ სექტემბრიდან ოცდა თერმოტერ ოქტომბრამდე.

II „ პირველ ნოემბრიდან ოცდა ცხრა დეკემბრამდე.

III „ — ათი იანვრიდან ოც მარტამდე.

IV „ — ოცდა შეიდი მარტამდე.

2. წლის განმავლობაში არღაულებულ წლები:

საზამთრო — ოცდა ათი დეკემბრიდან ათი იანვრამდე (ათი დღით).

საგაზაფხულო — ოცი მარტიდან ოცდა ექვს მარტამდე (ექვსი დღით).

3. განათლების განყოფილების გამგებებს და სკოლის დარექტორებს ევალებათ უზრუნველყონ მეოთხედების განმავლობაში სკოლებში ჩატარებული მუშაობის (სასწავლო აღმზრდელობით) აღრიცხვა და მოწაფეთა წარმატებისა და ყოფაქცევის შეფასება.

4. მეოთხედის დამთავრებისთანავე ყველა სკოლას ევალება წარუდგინოს განათლების განყოფილებას მეოთხედური ანგარიში, ხოლო განათლების განყოფილების გამგებებში წარმოუდგინონ განსახვამის სათანადო სამართველოებს მეოთხედის შეჯამებული ანგარიში არა უგვანეს 10 დღისა მეოთხედის დასრულებიდან.

5. დაევალოს სამმართველოს უფროსებს უზრუნველყონ სკოლები და განათლების განყოფილებები მეოთხედური ანგარიშის ფორმებით და სხვა საჭირო მითითებებით.

განათლ. სახ. კომისარი ერ. ბუჩქულაძე

ბრძანება № 2524

განათლების სახალხო კომისარიატისადმიი

1937 წლის 2 ოქტომბერს.

არასრული საშუალო და საშუალო სკოლის მე-3, 6, 7 კლასების ისტორიის ახალ სახელმძღვანელოების გამოცემამდე ამ კლასებში დაშვებით სკოლის სახელმძღვანელოს — სსრ ისტორიის მოცლე კურსის გამოყენების შესახებ სსრ სახელმისაბოროს დადგენილების განხორციელებისათვის გბრძანება:

1. საქ. სსრ ტერიტორიაზე არსებულ არასრული საშუალო და საშუალო სკოლის და მოზრდილთა განათლების სკოლების მე-5, 6, 7 კლასების სასწავლო გეგმით სამოქალაქო

ისტორიისათვის გათვალისწინებული საათები, მთლიანად დაეთმოს სსრკ-ის ისტორიის შესწავლას.

2. აღნიშნული სკოლების მე-5-7 კლასებში

ისტორიის სახელმძღვანელოდ ფრინველების იქნას პროფ. ა. შესტაკოვის რეზუმაციული „სსრ კავშირის ისტორიის მოკლე კურსი“.

განათლების სახალხო კომისარი ვ. ბუჩქულაძე

ფამილიური განათლების სახ. კომისარი

ვ. ბუჩქულაძე

სსრ კავშირის ისტორიის მოკლე კურსის პროგრამა III და IV კლასშისათვის

განმარტებითი ბარათი.

სსრკ-ის ისტორიის პროგრამა, პროფ. ა. ვ. შესტაკოვის რედაქციით დამუშავებული და მთავრობის სრულიად საკავშირო კომისიის მიერ მიღებულ სსრკ-ის ისტორიის მოკლე კურსის „სახელმძღვანელოს საფუძველზეა აღცემული.

პროფ. შესტაკოვის რედაქციით შეღვენილი „სსრკ ისტორიის მოკლე კურსი“, მთავრობის სრულიად-საკავშირო კომისიის მიერ სახელმძღვანელოდ მიღებულ იქნა დაწყებითი სკოლების III—IV კლასებისათვის, მაგრამ იმ მიზეზების გამო, რომ არასრულ საშუალო და საშუალო სკოლების V, VI, VII კლასების მოსწავლეებს სსრკ ისტორიის კურსი შესწავლილი არა აქვთ და ამას გარდა, აღნიშნულ კლასებისათვის ჯერჯერობით არ არსებობს ისტორიის სახელმძღვანელოები, — ეს წიგნი გამოყენებული უნდა იქნეს V, VI, VII კლასების სახელმძღვანელოაც.

მეოთხე ქალასისათვის, სადაც მ/სასწავლო წელს მოსწავლეებმა მთლიანად უნდა გაიძრონ სსრ კავშირის ისტორიის 120 საათიანი კურსი, გარდა იმ 80 საათისა, რაც სასწავლო გეგმით ისტორიის გაკეთილებს აქვს დამობილი — სასწავლო წლის პირველ ნახევარში ისტორიისათვის დამატებით უნდა იქნას გამოყოფილი — ერთი საათი, — მშობლიური ენისათვის განკუთვნილი საათების ხარჯზე. ხოლო მეორე ნახევარში — ერთი საათი არითმეტიკის საათების ხარჯზე.

V, VI, VII კლასებში სამოქალქო ისტო-

რიისათვის გათვალისწინებული საათები (ქალაქები: 2-2 საათი კვირკულში, სოფლად კი — 3-3 საათი) მთლიანად ეთმობა სსრკ-ის ისტორიას. ამ საათების ფარგლებში სსრკ-ის ისტორიის კურსი მთლიანად უნდა იქნეს დაძლეული.

სსრკ ისტორიის სწავლების შესავარ სამაღლებებისათვის, საჭირო თითოეულმა სკოლამ კონკრეტული ღონისძიებები დასახლოს სსრკ ისტორიის სწავლების გათვალისწინებისათვის: განსაკუთრებული უზრადლება მიაკუთხოს სკოლის მომარაგდას საცირო რუკებით, სტემებით, სურათებით, სხვადასხვა ისტორიული ღოყველებითა და საჭირო დიდაქტიკური ხელსაწყოებით, დაუკავშირდეს სკოლის მახლობლად არსებულ მუზეუმს; იმ რიცხვებში, სადაც მუზეუმები არ არსებობენ, შესაძლებლობის მიხედვით გაითვლოს ექსპურსის მოწყობა მანაბელ მუზეუმებში და სხვა.

სსრკ-ის ხალხთა ისტორიის საფუძვლიანად და უნაკლოდ სწავლება ბასრი იარაღია ახალი თაობის ლენინურ-სტალინურად აღზრდისათვის. სსრკ ისტორიის სწავლების უმნიშვნელოვანებს მომენტს წარმოადგენს ისტორიულ ქრისტიანობის დაცვა; ისტორიულ ამბებისა და მოსწავლების გამომცემა ისე, რომ მოსწავლის მეტისირებაში ღრმად აღიბეჭდოს ძირითადი ისტორიული მოვლენები და ისტორიულ მოღვაწეთა ცხოვრება.

მასწავლებელმა სისტემატურად უნდა იმუ-

ଶୀତଳ, ରାତା ତୁମେହାନ୍ତିର ଶୁଣ୍ଯରେ ଦିନକିମୁଠା
ବିଜୟକ କାନ୍ଧିରକିମୁଠା ହିଂଦୁରେ ପାଦରେ ଚଲିବା
ପାଦରେ ଚଲିବା ଏହାର କାନ୍ଧିରକିମୁଠା ହିଂଦୁରେ ଦିନକିମୁଠା

ଶୀତଳ, ରାତା ତୁମେହାନ୍ତିର ଶୁଣ୍ଯରେ ଦିନକିମୁଠା

III ପାଞ୍ଚାଶୀ — 40 ସାମର୍ଦ୍ଦନ ଆତିଥୀ.

ଶେଷାବାଲି

1-ଲୋ ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ହିଂଦୁର ସାମନ୍ଦରିଲ୍ଲା ସିର
ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

I. ମନ୍ଦିର ସାମର୍ଦ୍ଦନ ଅବାଶ ପାଦରେ

ପାଦରେ

ଶେ-2 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ରାମକାଳୀ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ
ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ
ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-3 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-4 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ
ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ
ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-5 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-6 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ

II. ମନ୍ଦିରର ସାବଧାନିରାତ

ଶେ-7 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ
ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-8 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-9 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-10 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-11 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-12 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-13 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-14 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-15 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-16 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-17 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-18 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-19 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-20 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-21 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-22 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ଶେ-23 ଗାନ୍ଧିର ମନ୍ଦିର — ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

ვასთან და პოლონეთთან. „ივანე III—სრულიად რუსეთის ხელმწიფე“.

შე-19 გაკვეთილი — როგორ სჩეგრავლენი გლეხებს მოსკოვის სახელმწიფოში მე-15 საუკუნეში.

საბატონო ბეგარა და ლალა. გლეხთა მიმაგრება შიწაზე.

V. რუსეთის სახელმწიფოს გაფართოება

შე-20 გაკვეთილი — ივანე IV და ვოლგის თათართა განადგურება. მეფე — თეოთმშერობელი. ყაზანისა და ასტრახანის დაპყრობა.

შე-21-22 გაკვეთილი. — ბოიარინების განადგურება და ივანე IV-ის ომები.

ოპრიჩინია. გლეხები და ყაზანები. ომი ბალტიისპირა ქვეყნებისათვის. ციმბირის სამეფოს დაპყრობა.

შე-23 გაკვეთილი — განმეორება.

VI. გლეხთა ომები და ჩაგრულ ხალხთა აჯანყებანი ეტ-17 საუკუნეები.

შე-24-25 გაკვეთილი — გლეხთა პირველი ომი რუსეთის სახელმწიფოში. მეფე ბორის ვოდიუნოვი და გლეხების აჯანყებათა დასაწყისი. პოლონელი ანგების პირველი ცდა რუსეთის სახელმწიფოს დამონებისა. გლეხთა ბელადი — ივანე ბოლონტინევი.

შე-26 გაკვეთილი — ბრძოლა პოლონელ დამპყრობელების წინააღმდეგ. პოლონელი დამპყრობელნი და მათი განდევნა მოსკოვი. დან. გლეხთა მოძრაობის განადგურება.

შე-27 გაკვეთილი — ქალაქებთა და ჩაგრულ ხალხთა აჯანყებანი მე-17 საუკუნეში.

აჯანყებანი ქალაქებში. ბაშკირთა აჯანყება.

შე-28 გაკვეთილი — უკრაინის ბრძოლა პოლონელთა ბატონობასთან და მისი შეერთება. რუსეთთან.

ბოგდან ხმელნიცკი და უკრაინის გლეხთა ომი პოლონელ პანებთან. უკრაინის შეერთება რუსეთთან.

შე-29 გაკვეთილი — რაზინის ომი ბოიარინებთან და მემამულეებთან. დონის ყაზანები. რაზინი და მისი ბრძოლა ბოიარინებთან

და მემამულეებთან. გლეხთა მოძრაობის განადგურება და რაზინის სიკვდილით დასრულდა.

შე-30 გაკვეთილი — განმეორებულისა და მემამულეები.

შე-31 გაკვეთილი — აღმოსავლეთ ციმბირის ხალხთა დამორჩილება. აღმოსავლეთ ციმბირის დაპყრობა. ციმბირის ხალხთა ჩიგერა. შე-32-33 გაკვეთილი — მეურნეობა და სახელმწიფოს მმართველობა რუსეთში მე-17 საუკუნის დამლეცე.

მემამულეთა მეურნეობა. მრეწველობა და ვაჭრობა. სახელმწიფოს მმართველობა.

შე-34 გაკვეთილი — კულტურა რუსეთში მე-17 საუკუნეში

კულტურა. ზენ-ჩევულება.

შე-35 გაკვეთილი — განმეორება.

შე-36-40 გაკვეთილი. წლის მანძილზე გავლილის განმეორება.

II. კლასი — 80 სასახლე საათი

VII. გვ-18 საუკუნის რუსეთი — მიმამულებისა და ვაჭარების იმპერია

1-ლი გაკვეთილი — პეტრე 1-ის ომები და ხალხის აჯანყებანი. თურქებთან ომი და პეტრე 1-ის მოგზაურობა საზღვარგარეთ. შეედებთან ომის დაწყება. ხალხის აჯანყებანი.

შე-2 გაკვეთილი — პეტრე 1-ის ომები შეედებთან და აღმოსავლეთის ქვეყნებთან.

შეედების განადგურება. პეტრე 1-ის ბრძოლა იაპონის ზღვის სანაპიროსათვის.

შე-3 გაკვეთილი — პეტრე 1-ის რეფორმები.

რეფორმები სახელმწიფოს მმართველობაში. რეფორმები მეურნეობაში. განათლება.

შე-4 გაკვეთილი — თავად-აზნაურთა იმპერია მე-18 საუკუნეში.

თავად-აზნაურთა ბატონობა. პირველი რუსი მეცნიერი მ. ვ. ლომონოსოვი. იმპერატორი ეკატერინე II.

შე-5 გაკვეთილი — გლეხთა ომი პუგაჩოვის ხელმძღვანელობით.

გლეხთა ომის დაწყება და მისი მსელელობა. გლეხთა ომის ჩაშობა.

შე-6 გაკვეთილი — ეკატერინე II-ის მიერ ახალი მიწა-წყლის დაპყრობა და ხალხის დამონება.

ყირიმის დაპყრობა და უკრაინის დამორჩილება. პოლონეთის გაყოფა. დაპყრობანი ყაზახსტანსა და შირვანულ ჩრდილოეთში.

მე-7 გაკვეთილი — განმეორება.

VIII. გავის რუსეთი — ევროპის უცდარები

მე-8-9 გაკვეთილი — ბურუუზიული რევოლუცია საფრანგეთში და ეკატერინე II-ის და პავლე I-ის ბრძლა მის წინააღმდეგ.

მეფის ძალაუფლების დამხობა საფრანგეთში. ეკატერინე II-ის და პავლე I-ის ბრძოლა ბურუუზიულ რევოლუციის წინააღმდეგ.

მე-10-11 გაკვეთილი — მეფე ალექსანდრე I. 1812 წლის ომი.

საქართველოს შეერთება. ფინეთისა და ბერძარის დაპყრობა. 1812 წლის ომი ნაპოლეონ პირველის.

მე-12-13 გაკვეთილი — დეკაბრისტები.

თავადე-აზნაურულ რევოლუციონერთა ფარული საზოგადოებანი. დეკაბრისტების აჯანყება.

მე-14 გაკვეთილი — განმეორება.

მე-15 გაკვეთილი — უანდარმებისა და მოხელეების სამეფოში.

ნიკოლოზ I. დიდი რუსი მწერლები. დიდი უკრაინელი პოეტი შევჩენკო.

მე-16 გაკვეთილი — კავკასიის დაპყრობა.

სომხეთის დაპყრობა. მთიელთა ბრძოლა დამოუკიდებლობისათვის შამილის ხელმძღვანელობით. კავკასიის საბოლოო დაპყრობა.

მე-17-18 გაკვეთილი — 1848 წლის რევოლუცია ევროპაში. კარლ მარქსი და ფრიდრიხ ნეგელის.

1848 წლის რევოლუცია და ნიკოლოზ I. კარლ მარქსი და ფრიდრიხ ნეგელის — პროლეტარიატის გენიალური მასწავლებლები და ბელადები.

მე-19 გაკვეთილი — მეფის რუსეთი 1861 წლის რეფორმის წინ.

მეზეველობის განვითარება. ყირიმის ომი. ა. ი. გერცენი.

მე-20 გაკვეთილი — განმეორება.

IX. კაპიტალიზმის ზრდა გვთის რუსეთში.

კართველები

მე-21-22 გაკვეთილი — ბატონიშვილის გაემება რუსეთში.

ალექსანდრე II-ის 1861 წლის 19 თებერვლის მანიფესტი. ნ. გ. ჩერნიშევსკი. პოეტი ნ. ა. ნეკრასოვი. ცვლილებანი მართველობაში.

მე-23 გაკვეთილი — პოლონელების ბრძოლა დამოუკიდებლობისათვის. ალექსანდრე II-ის ომები.

პოლონელთა აჯანყება 1863 წელს. შუაზის დაპყრობა. ომი თურქეთთან.

მე-24-25 გაკვეთილი — I ინტერნაციონალი და პარიზის კომუნა.

I ინტერნაციონალი. პარიზის კომუნა.

მე-26 გაკვეთილი — განმეორება.

მე-27-28 გაკვეთილი — კაპიტალიზმი რუსეთში.

მუშებისა და გლეხების ცხოვრება კაპიტალიზმის დროს. ნაროლინიები. მწერალი ლ. ნ. ტოლსტიო და მხატვარი ი. ე. რეპინი.

მე-29-30 გაკვეთილი — მუშათა მოძრაობა 70-90-იან წლებში. ვ. ი. ლენინი.

მუშათა პირველი კავშირები — „შრომის განთავისუფლების“ ჯგუფი. ვ. ი. ლენინი — მუშათა კლასის ბელადი და ბოლშევიზმის დამასტებელი.

მე-31 გაკვეთილი — განმეორება.

X. პისტოლი ბურჟუაზიული რევოლუცია რუსეთში

მე-32 გაკვეთილი — რევოლუციის წინადღება.

ობუხოველთა თავდაცვა და გაფიცვა როსტოვში. გლეხთა მოძრაობა. რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის შექმნა.

მე-33-35 გაკვეთილი — რევოლუცია დაიწყო.

ომი იაპონიისთან. სისხლიანი კეირა და მუშათა დეპუტატების პირველი საბჭო. გლეხთა მოძრაობა. რსდმ პარტიის III ყრილობა.

მე-36 გაკვეთილი — შეიარაღებული აჯანყების მომზადება.

აჯანყება ჯავშნისან „პოტიომეინზე“. ოქ-
ტომბრის საყოველთაო გაფიცვა.

მე-37-38 გაკვეთილი — დეკემბრის შეია-
რალებული აჯანყება.

მოსკოველი მუშების შეიარალებული აჯან-
ყება. გლეხთა ბრძოლა მემამულების წინა-
ოლმდევ. რუსეთის ჩიგრულ ხალხთა შეიარა-
ლებული აჯანყებანი.

მე-39-40 გაკვეთილი — რევოლუციის და-
მარცხება.

რევოლუციური გამოსულების ჩახშობა. სა-
ხელმწიფო სათათბირო. ქვეყნის მეურნეობა
რევოლუციის შემდეგ.

მე-41-42 გაკვეთილი — ახალი რევოლუ-
ციური აღმავლობა.

ლენინის წასელა საზღვარგარეთ. სტალინის
არალეგალური მუშაობა რესერვში. მუშების
დახერხება ლუნაშე. ბოლშევიკები — რესე-
თის დამოუკიდებელი სოციალ-დემოკრატი-
ული მუშათა პარტია.

მე-43 გაკვეთილი — განმეორება.

XI. მეორე ბურჟუაზიული რევოლუ- ცია რუსეთში.

მე-44-45 გაკვეთილი — მსოფლიო იმპე-
რიალისტური ომი.

რუსეთის დამარცხება ომში. ბოლშევიკები
ომის წლებში. რევოლუციური მოძრაობა
ომის წლებში.

მე-46 გაკვეთილი — დარიზმის დამხობა
1917 წლის ოქტომბრში.

აჯანყება პეტროგრადში. ორი ხელისუფ-
ლება.

XII. ორთოზაბრის დიდი სოციალისტუ- რი რევოლუცია რუსეთში

მე-47-48 გაკვეთილი — ბოლშევიკები ამ-
ზადებენ სოციალისტურ რევოლუციას.

მასები ბოლშევიკებს მიჰყებიან. ივლისის
ცემონისტროცია და გენერალ კორნილოვის
ამბოხება.

მე-49-51 გაკვეთილი — სოციალისტურა
რევოლუციამ გამარჯვე.

1917 წლის 25 ოქტომბრის (7 ნოემბრის)
ძლევამოსილი აჯანყება. პროლეტარული რე-

ვოლუციის გამარჯვება მთელ სახურავში
ბილშევიკების პარტია ჰქმნის საბჭოთა სა-
ხელმწიფოს.

მე- 52 გაკვეთილი — განმეორება.

XIII. სამხედრო ინტერვენცია. სამო- რალო რომ

მე-53-54 გაკვეთილი — საბჭოების ბრძოლა
ზევისათვის. უკრაინის დაპყრობა გერმანე-
ლების მიერ.

ზავი გერმანისათვის. ვერმანელების მიერ
საბჭოთა მიწა-წყლის დაპყრობა.

მე-55-56 გაკვეთილი — საბჭოების რეს-
ტუბლიკა ინტერვენციის და კონტრრევოლუ-
ციის რეალში.

ფაბრიკები და ქარხნები — სახელმწიფოს
საკუთრებაა. ბრძოლა პურისათვის. ინგლისი,
საფრანგეთი და იაპონია იწყებენ სამხედრო
ჩატრებას. (ინტერვენცია) საბჭოების ქვეყნა-
ში. სამოქალაქო ომი ამიერკავკასიასა და
უკაზიისში.

მე-57-58 გაკვეთილი — რევოლუცია და
საკლეთ ექიმობაში.

ნოემბრის რევოლუცია გერმანიაში. საბ-
ჭოთა რესტუბლიკები ბავრისა და უნგრეთ-
ში. კომუნისტური ინტერნაციონალი.

მე-59-60 გაკვეთილი — კოლჩაის, დენი-
კინის, იუდენისის განადგურება.

კოლჩაი — ანტანტის დაყენებული კაცი
იყო. დენიკინი და იუდენი — ანტანტის
დაყენებული კაცები იყვნენ.

მე-61-62 გაკვეთილი — ომი პოლონელ პა-
ნებთან. ვრანგელის განადგურება.

ომი თეთრ პოლონეთთან. ვრანგელის გა-
ნადგურება. საბჭოთა ხელისუფლების დამყა-
რება შუა-აზიასა და ამიერკავკასიაში.

მე-63 გაკვეთილი — განმეორება.

XIV. მავიღობიან მუშაობაზე გადას- ვლა კვევნის გერუნდების აღსაღენად

მე-64-65 გაკვეთილი — სახალხ მეურნე-
ობის აღდგენა და სსრ კავშირის შექმნა.

ნგრევიდან გამოსვლის ლენინური გეგმა.
იაპონელი ინტერვენტების აღსასრული. სსრ
კავშირის შექმნა.

მე-66 გაკვეთილი — ლენინი მოკვდა, მაგრამ მისი საქმე ცოცხლობას.

ლენინის გარდაცვალება. სტალინის ფური

XV. სსრ ქავშირი გამარჯვებული სოციალიზმის პირზანაა

67-68 გაკვეთილი — სოციალისტური მრეწველობა. კოლექტური მეურნეობანი მიწათმოქმედებაში (კოლექტურნეობანი). სოციალისტური მრეწველობის შექნებლობა. კოლეურნეობათა შექნებლობას.

მე-69-70 გაკვეთილი — სსრ კავშირი — სოციალიზმის ქვეყანაა.

კულტურული მიღწევები და სოციალიზმის ქვეყნის აღმიანები.

მე-71-72 გაკვეთილი — ჩეხენის მუნიციპალიტენი მეგობრები სსრ კავშირის გარედ.

სსრ კავშირი მხარს უჭერს მშენებლივი ბას, ფაშისტები — მას. ჭითელი არმა და ჩეხენი მეგობრები სსრ კავშირის ფარგლებს გარეთ.

მე-73-74 გაკვეთილი — სსრ კავშირის აბალი კონსტიტუცია.

როგორ არის აგებული ჩეხენი სახელმწიფო.

მე-75 გაკვეთილი — განმეორება.

მე-76-80 გაკვეთილი — წლის მანძილზე გავლილის განმეორება.

ა/ს საშუალო და საშუალო სკოლების მე-5-7 კლასებში სსრ ქავშირის ის-თორის მოქადა კურსის მასალის გავლის გეგმა 1937/88 სახელმწიფო წლისათვის.

1. გაკვეთილი — ჩეხენი სამშობლო. სსრ კავშირი — სოციალიზმის ქვეყანაა. რას ეცნობან მოსწავლეები ისტორიის გაკვეთილებზე.

I. ჩვენი სამშობლო უორეულ წარსულზე

როგორ ცხოვრიბდენ აღმიანები შორეულ წარსულში.

საიდან ვიცით, როგორ ცხოვრიბდენ აღმიანები შორეულ დროში. პირველყოფილ აღმიანთა ცხოვრება.

მე-2 გაკვეთილი: — გვარიდან სახელმწიფოსაქენ. გვარები და ორმები. სახელმწიფო.

მე-3 გაკვეთილი: — უძველესი სახელმწიფოები ჩეხენის ქვეყანაში. პირველი სახელმწიფოები ამირეკავკასიაში და შუა-ზიაში. ციმბირსა და აღმოსავლეთ ეკრიბაში ძევლად მეზობები ხალხები. სლავები. სლავები და მათი მეზობები. სლავთა მოსაქმება.

II. კიბის სახელმწიფო.

მე-4 გაკვეთილი: — კიევის სამთავროს შექმნა. ვარიაგთაგან დაპყრობა. მთავრები როგორი და ოლევი. მთავარი იღორი.

მე-5 გაკვეთილი: — მთავარი ოლგა და მთავარი სვიატოსლავი. მთავარი ოლგა. მთავარი სვიატოსლავი.

მე-6 გაკვეთილი: — კიევის მთავრებს აბალი სარწმუნოება და კანონები შემოაქვთ. მთავარ ვლადიმირის ლაშქრობანი. ქრისტიანიტების შემოღება. მთავარი იარაჟებანი.

მე-7 გაკვეთილი: — სტიქიური ხალხური ჯანყებანი კიევის სამთავროში. როგორ მართავდნენ მთავრები და ბოარინები კიევის სამთავროს. მთავრები და ბოარინები ყმებად ძევეულენ სტერდებს. სტიქიური აჯანყებანი მთავართა და ბოარინთა წინაღმდეგ ქალაქებში:

მე-8 გაკვეთილი: — ნოვგოროდის ქვეყანა. კიევის სამთავროს დაქუცმიცება. ნოვგოროდის ქვეყნის მმრთველობა. ნოვგოროდელა ბრძოლა შევეღებთან და გერმანელებთან.

მე-9 გაკვეთილი: — სუზდალის რუსეთი. რისტონ-სუზდალის ქვეყანა. ელაზიმიჩ-სუზდალის სამთავრო.

III. აღოსავლეთი ევროპა მოდეოლ-დამპრობელთა ბათონობის შეზღუდვა

მე-10 გაკვეთილი: — მონღოლ - ღამპყრობელი და თათარ-მონღოლთა ბატონობის ულელი. მონღოლები მე-12 საუკუნეში. ჩინგის-ყავენის მიერ შუა-აზიისა და ფავკასის დაბყრობა. ბათო-ყავენი და მის მიერ რუსთა სამთავროების დაპყრობა.

ଶ୍ରେ-11 ଗ୍ରାମ୍ୟବ୍ୟୋଦିତ: — ମେଲୁକୁଣ୍ଡ ଦା ପିହାଗ୍ରେଲି ମେଲୁକୁଣ୍ଡେଲି ମତାଗ୍ରେଲି. ମେଲୁକୁଣ୍ଡ. ଉପାନ୍ଧ ଗାଲୀରୁ. ଲିଂତ୍ରା ଦା ପିଲାନନ୍ଦି — ମେଲୁକୁଣ୍ଡି ସାନ୍ତ୍ରେଳମିନ୍ଦିଫର୍ମ ମରିଥିବା.

მე-12 გაეცვითილი: — თემურლენგი და ოქ-
როს ურდის დაცემა. თემურლენგი. უზბე-
კები შუა-აზიაში.

IV. հայութու ցհօնքելու սահման-
առև պարբերական պատճենագիրը

მე-14 გაკვეთილი: — როგორ სიაგრძელდნენ
გლეხებს მოსკოვის სახელმწიფოში მე-15 სა-
უკუნეში საბატონო ბეგარა და ღალა.
გლეხთა მიმაგრება მიწაზე.

V. հՀԱՅԵԴՈՒՍ ՏԱՅԵԼՑԹՈՅՆ ՑԱՎԱՀ- ԴՐՈՒՅԱ

მე-16 გაკვითოლის: — ივანე მე-4 და ვოლ-
გის თათართა განადგურება. მეფე-თვითმ-
პყრობელი. ყაზანისა და სტრახანის დაპ-
ყრობა.

VI. გლეხთა ობიექტი და ჩაგრძულ სამ-
ხთა აჯანყებასი მი-17 საუკუნეები

მე-18 გაკვეთილი: — ბრძოლა პოლონელ
დამპურობელების წინააღმდეგ. პოლონელი

დამპყრობელნი და მათი განდევნა მოსკოვი-
დან. გლეხთა მოძრაობის განადგურება.

მე-19 გაკვეთილი: — ქალაქელოსნი რეაბილიტაციულ ხალხთა აჯანყებანი მე-17 საუკუნეში. აჯანყებანი ქალაქებში. ბაშირთა აჯანყება.

მე-20 გაკვეთილი: — უკრაინის ბრძოლა
პოლონელთა ბატონობასთან და მისი შეეჭი-
ობა რუსეთთან. ბოგდან ხმელნიცია და
უკრაინის გლეხთა ომი პოლონელ პანებთან.
უკრაინის შეეჭიობა რუსეთთან.

ଶ୍ରେଣୀ ୨୨ ପାଇସଟିଲୋ: — ଅଳମୁଖୀଙ୍ଗେତ ପ୍ରିମ୍ବଦୀରୀରେ ବାଲ୍ମୀକିରୀଙ୍କିଲେବ୍ରା ଅଳମୁଖୀଙ୍ଗେତ ପ୍ରିମ୍ବଦୀରୀରେ ବାଲ୍ମୀକିରୀଙ୍କିଲେବ୍ରା ଅଳମୁଖୀଙ୍ଗେତ ପ୍ରିମ୍ବଦୀରୀରେ ବାଲ୍ମୀକିରୀଙ୍କିଲେବ୍ରା ଅଳମୁଖୀଙ୍ଗେତ ପ୍ରିମ୍ବଦୀରୀରେ ବାଲ୍ମୀକିରୀଙ୍କିଲେବ୍ରା

მე-23 გაკვეთოლი: — მეურნეობა და სახელმწიფოს მმართველობა რუსეთში მე-17 საკუნის დამსახურება. მემატულეთა მეურნეობა. მრეწველობა და ვაჭრობა. სახელმწიფოს მმართველობა.

მე-24 გაკვეთილი: — კულტურა რესერვი
მე-17 საუკუნეში. კულტურა. ზნე-ჩემეულება.

VII. 80-18 საუკუნის რესეტი—გეგმვა-
ლიგაზისა და ვაჭრების იმპორტი

შე-25 გაკეთილი: — პეტრე I-ის ომები და ხალხის აჯანყებანი. თურქებთან ომი და პეტრე I-ის მოგზაურობა „სახლვარგარეთ. წვედებთან ომის ღამეები. ხალხის აჯანყებანი.

ଶ୍ରେ-୨୯ ଗାୟତ୍ରୀଲୋକୁ— ପ୍ରେସ୍ରୀ ୧-ସ ମହେବି
ଶ୍ରେଷ୍ଠୀୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତିଲେଖଣି କେବୁନ୍ତେବୀଳାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦିଶ୍ଵରାଜୀ
ଶ୍ରେଷ୍ଠୀୟଙ୍କ ପାନ୍ଦାଲ୍ପାର୍କର୍ଦାରୀ । ପ୍ରେସ୍ରୀ ୧-ସ ମହେବିର
ପାଶିଲୋ ଖଲ୍ଲୁକୁ ସାନାକିରଣସାତର୍ପିଲି ।

ပိ-27 ဒေါက်တော် :— ဒေါက်ရွှေ I-က ရွှေနှင့်
မြေပိုင် ရွှေနှင့်မြေပိုင် သာဆောင်မြို့ကြေး မမာဏတွေ့ဖြစ်-
ပါ၏၊ ရွှေတော်မြို့ပိုင် မြေပိုင်နှင့်မြေပိုင် အနေဖြင့်

85-28 ଦ୍ୟାକ୍ସେଟିଲୋ:— ତାଙ୍ଗାଳ-ଏକଣ୍ଠାରୀତି ପାଇଁ ମହାନ୍ତରରେ
ମେରିରେ ମେ-18 ଶାକ୍ୟମନ୍ଦିରୀ ତାଙ୍ଗାଳ-ଏକଣ୍ଠାରୀତି
ପାଇଁ ମହାନ୍ତରରେ ମେ-18 ଶାକ୍ୟମନ୍ଦିରୀ ମହାନ୍ତରରେ
ପାଇଁ ମହାନ୍ତରରେ II.

შე-29 გაკვეთილი: — გლეხთა ომი პუგარიეს ხელმძღვანელობით. გლეხთა ომის დაწყება და მისი მსვლელობა. გლეხთა ომის ჩახშობა.

შე-30 გაკვეთილი: — ეკატერინე II-ის მიერ ახალი მიწა-წყლის დაპყრობა და ხალხთა დამონება. ყირიმის დაპყრობა და უკრაინის დამორჩილება. პოლონეთის გაყოფა. დაპყრობითი ხაზისტერანსა და შორეულ ჩრდილოეთში.

VIII. მეცის რუსთი — მცნობის ზარდაში

შე-31 გაკვეთილი: — ბურეუაზიული რევოლუცია საფრანგეთში და ეკატერინე II-ის და პავლე I-ის ბრძოლა მის წინააღმდეგ. მეფის ძალაუფლების დამხობა საფრანგეთში. ეკატერინე II-ის და პავლე I-ის ბრძოლა ბურეუაზიული რევოლუციის წინააღმდეგ.

შე-32 გაკვეთილი: — მეფე ალექსანდრე I. 1812 წლის ომი. საქართველოს შეერთება. ფინეთის და ბესარაბიის დაპყრობა. 1812 წლის ომი ნაპოლეონ I-თან.

შე-33 გაკვეთილი: — დეკაბრისტები. თავად-აზნაურულ რევოლუციონერთა ფარული საზოგადოებანი. დეკაბრისტების აჯანყება.

შე-34 გაკვეთილი: — ეანდარმებისა და მოხელეების სამეფოში. ნიკოლოზ I. დიდი რუსი მწერლები. დიდი უკრაინელი პოეტი შევჩენკო.

შე-35 გაკვეთილი: — კავკასიის დაპყრობა, სომხეთის დაპყრობა. მთიელთა ბრძოლა დამოუკიდებლობისათვის შამილის ხელმძღვანელობით. კავკასიის ხაბოლოთ დაპყრობა.

შე-36 გაკვეთილი: — 1848 წლის რევოლუცია ევროპაში. კარლ მარქსი და ფრიდრიხ ენგელსი. 1848 წლის რევოლუცია და ნიკოლოზ I. კარლ მარქსი და ფრიდრიხ ენგელსი.

შე-37 გაკვეთილი: — მეფის რუსეთი 1861 წლის რეფორმის წინ. მხედველობის განვითარება. ყირიმის მის. ა. ი. გერცენი.

IX. კაპიტალიზმის ზრდა მეცის რუსთში.

შე-38 გაკვეთილი: — ბატონიშვილის გაუქმება რუსეთში. ალექსანდრე II-ის 1861 წლის

19 თებერვალის მანიფესტი. ნ. გ. ჩერნიშვილის კი. პოეტი ნ. ა. ნეკრასოვი. ცვლილების გარეულობაში.

შე-39 გაკვეთილი: — პოლონელების ბრძოლა დამოუკიდებლობისათვის. აღმესანდრე II-ის ომები. პოლონელთა აჯანყება 1863 წელს. შუა-აზიის დაპყრობა. ომი თურქეთთან.

შე-40 გაკვეთილი: — I ინტერნაციონალი და პარიზის კომუნა. I ინტერნაციონალი. პარიზის კომუნა. 1871 წლის 18 მარტს.

შე-41 გაკვეთილი: — კაპიტალიზმი რუსეთში. მუშებისა და გლეხების ცხოვრება კაპიტალიზმის დროს, ნარილი გამოიყენები.

შე-42 გაკვეთილი: — მწერალი ლ. ნ. ტოლსტიო და მხატვარი ი. ე. რებინი.

შე-43 გაკვეთილი: — მუშათა მოძრაობა 70-90-იან წლებში. ვ. ი. ლენინი. მუშათა პირველი კავშირები. „შრომის განთავისუფლების“ აგუზა.

შე-44 გაკვეთილი: — ვ. ი. ლენინი. ვ. ი. ლენინი — მუშათა კლასის ბელადი და ბოლშევიზმის დამარსებელი.

X. პილველი გურიუაზიული რევოლუციის რუსთში

შე-45 გაკვეთილი: — რევოლუციის წინა დღეს. ობუხოველთა თავდაცვა და გაფიცვა როსტოვში. გლეხთა მოძრაობა. რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის შექმნა.

შე-46 გაკვეთილი: — რევოლუცია დაიწყო. ომი იაპონიასთან. სისხლიანი კვირა და მუშათა დეპუტატების პირველი საბჭო. გლეხთა მოძრაობა. სირმატ-ის III ყრილობა.

შე-47 გაკვეთილი: — შეიარაღებული აჯანყების მომზადება. აჯანყება ჯავშნისან „პოტრომენიზე“. ოქტომბრის საყვაელთა გაფიცვა.

შე-48 გაკვეთილი: — დეკემბრის შეიარაღებული აჯანყება. მოსკოველი მუშების შეიარაღებული აჯანყება. გლეხების ბრძოლა მემამულების წინააღმდეგ. რუსეთის ჩაგრულ ხალხთა შეიარაღებული აჯანყებანი.

შე-49 გაკვეთილი: — რევოლუციის დამარცხება. რევოლუციური გამოსელების ჩახშობა.

ბა. სახელმწიფო პათათბირო. ქვეყნის მეურნეობა რეკოლუციის შემდეგ.

მე-50 გაკვეთილი: — ახალი რეკოლუციური აღმართობა. ლენინის წასკლა საზღვარგარეთ. სტანინის არალეგარული მუშაობა რუსეთში. მუშების დახვრეტა ლენაზე. ბოლშევიკები — რუსეთის დამოუკიდებელი სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია.

XI. მეორე ბურჟუაზიული რევოლუციის დასრულების რეაცია.

მე-51 გაკვეთილი: — მსოფლიო მმპერიალისტური მომ. რუსეთის დამარტება ომში. ბოლშევიკები მომის წლებში. რეკოლუციური მოძრაობა მომის წლებში.

მე-52 გაკვეთილი: — ცარიზმის დამხობა 1917 წლის თებერვალში. ჯანმყება პეტროგრადში. ორი ხელისუფლება 1917 წლის 3 აპრილს.

XII. ორთოგარის დიდი სოციალისტური რევოლუციის რეაცია

მე-53 გაკვეთილი: — ბოლშევიკები ამზადებენ სოციალისტურ რეკოლუციის. მასები ბოლშევიკებს მიჰყვებიან. ივლისის დემონსტრაცია და გენერალ კორნილოვის ამბოხება.

მე-54-55 გაკვეთილები: — სოციალისტური რეკოლუციამ გაიმარჯვა. 1917 წლის 25 ოქტომბრის (7 ნოემბრის) ძლევამოსილი აჯანყება. პროლეტარიული რეკოლუციის გამარჯვება მთელს რუსეთში. ბოლშევიკების პარტია კქმნის საბჭოთა სახელმწიფოს.

XIII. სახადრო ინტერვენცია. სამოქალაქო რეპ. რეპ.

მე-56 გაკვეთილი: — საბჭოების ბრძოლა ზავისათვის. უკრაინის დაყორობა გერმანელების მიერ. ზავი გერმანიასთან. გერმანელების მიერ საბჭოთა მიწა-წყლის დაყორობა.

მე-57-58 გაკვეთილი: — საბჭოების რესპუბლიკა ინტერვენციისა და კონტრიტეროლუციის ჩატარები. ფაბრიკები და ქარხნები — სახელმწიფოს საკუთრებაა. ბრძოლა პურისათვის. ინგლისი, საფრანგეთი და იაპონია იწყებენ სამხეროს ჩატარებას (ინტერვენციას) საბჭოების ქვეყანაში. სამოქალაქო მომი ამიერკავკასიისა და შუა-აზიაში.

მე-59 გაკვეთილი: — რეკოლუცია გამარტივებელი ეროვნაში. ნოემბრის რეკოლუცია გამარტივებელი საბჭოთა რესპუბლიკები ბავარიაში და უნგრებში. კომუნისტური ინტერნაციონალი.

მე-60-61 გაკვეთილები: — კოლჩაკის, დენიკინის, იუდენიჩის განადგურება. კოლჩაკი — ინტანტის დაყენებული კაცი იყო. დენიჩინი და იუდენიჩი — ინტანტის დაყენებული კაცები იყვნენ.

მე-62 გაკვეთილი: — ომი პოლონელ პანეპთან. ვრანგელის განადგურება. ომი თეთრ პოლონეთთან. ვრანგელის განადგურება. საბჭოთა ხელისუფლების დამყარება შუა-აზიაში და ამიერკავკასიაში.

XIV. მშვიდობიან შუაობაზე გადასვლა მცხოვრის მუშაობის აღსაღვევად

მე-63 გაკვეთილი: — სახალხო მეურნეობის აღდენა და სსრ კავშირის შექმნა. ნერევიდან გამოსვლის ლენინური გეგმა. იაპონელი ინტერვენტების აღსასრული. სსრ კავშირის შექმნა.

მე-64 გაკვეთილი: — ლენინი მოკლდა, მაგრამ მისი საქმე კოცხლობს. ლენინის გარდაცვალება. სტალინის ფიცი.

XV. სსრ კავშირი გამარჯვებული სოციალიზმის მვიზანაა.

მე-65-66 გაკვეთილები: — სოციალისტური მრწველობა. კოლექტიური მეურნეობანი მიწათმოქმედებაში (კოლმეურნეობანი). სოციალისტური მრწველობის მშენებლობა. კოლმეურნეობათა მშენებლობა.

მე-67 გაკვეთილი: — სსრ კავშირი — სოციალიზმის ქვეყანაა. კულტურული მიღწევები და სოციალიზმის ქვეყნის ადამიანები.

მე-68 გაკვეთილი: — ჩევნი მტრები და ჩევნი მეგობრები სსრ კავშირის გარეთ. სსრ კავშირი მხარს უჭერს მშვიდობიანობას, ფაშისტები — ომს. წითელი არმია /და ჩევნი მეგობრები სსრ კავშირის ფარგლებს გარეთ.

მე-69-70 გაკვეთილები: — სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუცია. როგორ არის ავებული ჩევნი სახელმწიფო.

მე-70-80 გაკვეთილები: — სასწავლო წლის ბოლოს მთელი კურსის განმეორება.

မို့-၆ გაკვეთილები — მშრომელთა დე-
პუტატების საბჭოები — სსრ კავშირის პო-
ლიტიკური საფუძველია (სსრკ-ის კონსტ.
მუხლი 2-3).

မို့-၇-၈ გაკვეთილები — სსრ კავშირის ეკო-
ნომიტური საფუძველი (မუხლი 4).

မို့-၉ გაკვეთილი — სოციალისტური საკუთ-
რების სახელმწიფო ბრძოვა ფორმა (სსრკ-ის
კონსტიტ. მუხლი — 5—6).

မို့-၁၀ გაკვეთილი — სოციალისტური სა-
კუთრების კომპერატიულ - სკოლმეურნეო
ფორმა. წერილი კერძო მიუწრნეობა (სსრკ-ის
კონსტიტ. მუხლი 5, 7—9).

မို့-၁၁ გაკვეთილი — მოქადაქეთა პირადი
საკუთრების უფლება (სსრკ-ის კონსტიტ.
მუხლი 10).

မို့-၁၂ გაკვეთილი — სსრ კავშირის მეურ-
ნეობის გეგმინი წარმართვა (სსრკ-ის კონს-
ტიტ. მუხლი 11).

မို့-၁၃ გაკვეთილი — სოციალისტური შრო-
მა სსრ კავშირში (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხ-
ლი 12).

2. სახელმწიფო გრძელება.

မို့-၁၄ გაკვეთილი — სსრ კავშირი არის სა-
კავშირო სახელმწიფო (სსრკ-ის კონსტიტ.
მუხლი 13, 17).

မို့-၁၅ გაკვეთილი — სსრ კავშირის კომპე-
რენცია (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 14).

မို့-၁၆ გაკვეთილი — მოქადაქეთ რესპუ-
ბლიკები და მათი თაფლებანი (სსრკ-ის კონს-
ტიტ. მუხლი 15—21).

မို့-၁၇ გაკვეთილი — რსუსი (სსრკ-ის კონს-
ტიტ. მუხლი 22), უკრაინის სსრ (სსრკ-ის
კონსტიტ. მუხლი 23), ბელორუსიის სსრ
(სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 29).

မို့-၁၈ გაკვეთილი — აზერბაიჯანის სსრ
(სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 24), სომხეთის
სსრ (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 29), უზбეკე-
თის სსრ (სსრკ-ის კონსტ. მუხლი 26), ტაჯი-
კეთის სსრ (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 27),
ყაზახეთის სსრ (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 28),
ცურქემენთის სსრ (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხ-
ლი 29), ყირგიზეთის სსრ (სსრკ-ის კონსტიტ.
მუხლი 29).

საქართველოს სსრ (მუხლი 25)
မို့-၁၉-၂၀ გაკვეთილები — საბჭოთა რესპუ-
ბლიკების დამყარება საქართველოს მიმართ
ამიერ-კავკასიის სოციალსტური ფედერა-
ციულ საბჭოთა რესპუბლიკის შექმნა.

ა/კ-ის ფედერაციის ისტორიული როლი და
მიზნები.

საქართველოს სს რესპუბლიკის პოლიტი-
კურ, სამეცნიერო და კულტურული ცხოვრე-
ბის აუგავება, როგორც ლენინურ-სტალინუ-
რი ნაციონალური პოლიტიკის ბრწყინვალე
დადასტურება.

საქ. სსრ-ის ახალი კონსტიტუციის დამტკი-
ცება და ა/კ-ის ფედერაციის ლიკედაცია.

မို့-၂၁ გაკვეთილი — საქ. სს რესპუბლი-
კის ნებაყოფლობითი გაერთიანება სხვა თა-
ნამწორუფლებიან საბჭოთა სოციალისტურ
რესპუბლიკებთან საკავშირო სახელმწიფო-
ში — სსრ კავშირში (სსრკ-ის კონსტიტუცია—
მუხლი 13, საქ. სსრ-ის კონსტიტუცია—
მუხლი 13).

မို့-၂၂ გაკვეთილი — საქ. სს რესპუბლიკის
კომენტრენცია და უფლებანი (სსრკ-ის კონს-
ტიტუცია — მუხ. 15—21, საქ. სსრ-ის კონსტ.
მუხლი 14—18).

မို့-၂၃ გაკვეთილი — საქ. სს რესპუბლიკის
შემაღებალობა (საქ. სსრ-ის კონსტიტ. მუხ-
ლი 19).

မို့-၂၄ გაკვეთილი — აზერბაიჯანის და აქა-
რის ავტ. საბჭოთა სოციალისტური რესპუ-
ბლიკები, სამხრეთ-ოსეთის ავტ. ოლქი და მა-
თი შემაღებალობა (საქ. სსრ-ის კონსტ. —
მუხლი 20—24).*)

3. ცეკვითა სოციალისტური რეს-
უბლიკების კავშირის სახელმწიფო
ხელისუფლების უმაღლესი რჩება-
ნობი

မို့-၂၅ გაკვეთილი — სსრ კავშირის უწე-
ნები მაბჭო (სსრკ-ის კონსტ. მუხლი 30—32,
36, 51—52, 56).

*) აფრიკეთისა და აფრიკის ასს რესპუბლიკების და
სამხრეთ-ოსეთის დეროზ ღლების ტრიტორიაზე მუფ-
სკოლებში თავიარობა ასს რესპუბლიკა კონსტიტუციას
ან აურ. ოლქებს დეპლებას, სათ ნადა თავებთან და-
კავშირებით, შეისწავლით. დამატებით.

მე-26 გაკვეთილი — საკაეშირო საბჭო და უროვნებათა საბჭო (სსრკ-ის კონსტ. მუხლი 30—35, 37—47, 50).

მე-27 გაკვეთილი — სსრკ-ის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი (სსრკ-ის კონსტ. მუხლი 48, 49, 53—55).

4. მოქავშირი რესპუბლიკათა სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოები

მე-28 გაკვეთილი — მოქავშირე რესპუბლიკათა სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოები (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 57—63).

მე-29 გაკვეთილი — საქართველოს სს რესპუბლიკის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოები (საქ. სსრ-ის კონსტიტუცია, მუხლი — 25—43).

5. სსრ კავშირის სახელმწიფო მინისტრების ურგენტური მინისტრების მინისტრები

მე-30 გაკვეთილი — სსრ კავშირის სახელმწიფო მმართველობის ორგანოები (სსრკ-ის კონსტიტ. — მუხლი 64—73, 78).

მე-31 გაკვეთილი — საქროთ - საკაეშირო სახ. კომისარიატები (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 74 — 77), საკაეშირო-რესპუბლიკური სახ. კომისარიატები (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი — 78).

6. მოქავშირი რესპუბლიკათა სახელმწიფო მინისტრების ურგენტური მინისტრების მინისტრები

მე-32 გაკვეთილი — მოქავშირე რესპუბლიკათა სახელმწიფო მმართველობის ორგანოები (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი — 79—88).

მე-33 გაკვეთილი — საქ. სსრ-ის სახელმწიფო მმართველობის ორგანოები (საქ. სსრ-ის კონსტიტუცია — მუხლი 44—53).

მე-34 გაკვეთილი — საკაეშირო-რესპუბლიკური სახალხო კომისარიატები და რესპუბლიკური სახ. კომისარიატები (საქ. სსრ-ის კონსტიტ. მუხლი 54—58).

7. ავტონომიური საგაოთა ცენტრალისტური რესპუბლიკის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოები

განობრი.

მე-35 გაკვეთილი — ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოები (სსრკ-ის კონსტ. მუხლი 89—93).

მე-36-37 გაკვეთილები — აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ-ბის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოები (საქ. სსრ-ის კონსტიტუცია — მუხლი 59—67) სახელმწიფო მმართველობის ორგანოები (საქ. სსრ-ის კონსტ. მუხლი 68—75).

სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოები (საქ. სსრ-ის კონსტიტ. — მუხლი 76—83).

8. სახელმწიფო ხელისუფლების აღმინიჭები მინისტრები მინისტრები

მე-38 გაკვეთილი — სახელმწიფო ხელისუფლების აღვილობრივი ორგანოები (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 94—101).

მე-39-40 გაკვეთილები — სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოები სამხრეთ-ოსეთის ავტ. ოლქში და საქ. სსრ-ის რაიონებშა, ქალაქებშა, დაბებშა და სოფელებში (საქ. სსრ-ის კონსტიტუცია — მუხლი 84—111).

მე-41 გაკვეთილი — საქ. სსრ-ის ბიუჯეტი (საქ. სსრ-ის კონსტ. მუხლი 112—116).

9. სასამართლო და პროკურატურა.

მე-42-43 გაკვეთილები — სასამართლო და პროკურატურა (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 102—117). სასამართლო და პროკურატურის ორგანოები საქ. სს რესპუბლიკური ში (საქ. სსრ-ის კონსტიტუცია — მუხლი 117—130).

10. მოქალაქეთა რიჩითადი უფლება და მოქალაქეობა.

მე-44-45 გაკვეთილები — შრომის უფლება, დასკენების უფლება, მატერიალური უზრუნველყოფის უფლება მოხუცებულობაში,

აგრეთვე ავალმყოფობისა და შრომის უნარის
დაკარგვის შემთხვევაში (სსრკ-ის კონსტ. —
მუხლი 118—120).

განათლების უფლება (სსრკ-ის კონსტიტ.—
მუხლი 121).

მე-46 გაკვეთილი — ქალთა თანასწორუფ-
ლებიანობა (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი 122).

მოქალაქეთა თანასწორუფლებიანობა, და-
მოუკიდებლად მათი ეროვნებისა და რასი-
სა — (სსრკ-ის კონსტიტ. — მუხლი 123). ერ-
თანი საკავშირო მოქალაქების შესახებ
(სსრკ-ის კონსტიტ. — მუხლი — 21).

მე-47 გაკვეთილი — სინიდისის თავისუფ-
ლება და ონტირელიგიური პროცეგანდის თა-
ვისუფლება (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი — 124).

მე-48-49 გაკვეთილები — სიტყვის თავის-
უფლება, ბეჭდვითი სიტყვის თავისუფლება,
კრებებისა და მიტინგების თავისუფლება, ქუ-
ხაში მსვლელობათა და დემონსტრაციათა თა-
ვისუფლება (სსრკ-ის კონსტიტ. — მუხლი
125). საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში გაერ-
თანების უფლება (სსრკ-ის კონსტიტ. — მუხ-
ლი — 126).

მე-50-51 გაკვეთილები — საკ. კ. პ. (ბ) —
არის მშრომელთა მოწინავე რაზმი, მშრო-
მელთა კველა ორგანიზაციის ხელმძღვანელი
ბირთვი (სსრკ-ის კონსტიტ. — მუხლი 126).

მე-52 გაკვეთილი — პიროვნების ხელშეუ-
ხებლობა, ბინის ხელშეუხებლობა და მიწერ-
მოწერათა საიდუმლოების დაცვა (სსრკ-ის
კონსტიტ. — მუხლი 127—128).

მე-53 გაკვეთილი — თავშეფარების უფლე-
ბა: (სსრკ-ის კონსტიტ. — მუხლი — 129).

მე-54-55 გაკვეთილება — მოქალაქეთა
დალდებულებანი (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხ-
ლი — 130-131).

მე-56-57 გაკვეთილები — საშობლოს დაც-
ვა არის სსრკ-ის მოქალაქეთა საბატიო და
წმინდათა-წმინდა მოვალეობა (სსრკ-ის კონსტ.
მუხლი 132—133).

11. საარჩევო სისტემა (სსრკ-ის
კონსტიტ. მუხლი — 134—142).

მე-58 გაკვეთილი — საყოველებელი მოქალა-
ქორი და პირდაპირი საარჩევო უფლება ფა-
რული ქრებულის ყრით.

მე-59 გაკვეთილი — საარჩევო უფლება
სსრ კავშირში და კაპიტალისტურ ქვეყნებში.

მე-60 გაკვეთილი — საარჩევო წესი სსრ
კავშირში სტალინური კონსტიტუციის მი-
ხედვით.

12. ლერჩი, ლერბი, ლელაქი.

მე-61 გაკვეთილი — სსრკ-ის ლერჩი, ლერ-
ბი, ლელაქალაქი (სსრკ-ის კონსტიტ. მუხლი
143—145).

მე-62 გაკვეთილი — საქ. სს რესპუბლიკის
სახელმწიფო ენა, ლერბი, ლერბა, ლელაქა-
ლაქი (საქ. სსრის კონსტიტუცია — მუხლი
156—161).

13. კონსტიტუციის უფლები ზოდი.

მე-63 გაკვეთილი — კონსტიტუციის შეცვ-
ლის წესი (სსრკ-ის კონსტიტ. — მუხ-
ლი 146).*)

მე-64-65-66 გაკვეთილები — დებულება
სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების
შესახებ.

14. სტალინური კონსტიტუციის საერ- თო დახასიათება.

მე-67 გაკვეთილი — სტალინური კონსტი-
ტუციის ძირითადი თავისებურებანი. სსრკ-ის
სტალინური კონსტიტუციის საერთაშორისო
ისტორიული მნიშვნელობა.

მე-68 გაკვეთილი — სტალინი — სსრკ-ის
ახალი კონსტიტუციის შემომზედი.

*) ვინაიდან საქართველოს სს რესპუბლიკის კაბ-
სტიტუციის 1, 11, 12 და 14 თავები საკუპით გმით-
შევა სსრ კავშირის კონსტიტუციის 1, 10, 11 და 13
თავებს, — სტალინური კონსტიტუციის სწავლების
თემებიდან საქ. სსრ-ის კონსტიტუციის სსნებული
თავები ცალკე არ შესულა.

ლიტერატურის განვითარების მასშაბ-
ლებლობითა დასახიარებლად *)

შესაბალი

I. საბჭოთა კიბელი კონსტიტუცია
და სსრ კავშირის ფარმავთა.

ლენინი ვ. ი. — სიტყვა რევოლუციის წლის-
თვეის შესახებ, 1918 წ. 6 ნოემბერს ჩჩ. ნაწ. ექსტრომად, III ტ. გვ. 716-729.

ლენინი ვ. ი. — რუსეთის მოქალაქეებს.
ნაწ. კრებ. ტ. 22, გვ. 3 (რუს. ენ.).

ლენინი ვ. ი. — დეკრეტი ზესახებ
ნოემბერს, — იქვე, გვ. 13-16.

ლენინი ვ. ი. — დეკრეტი მიწის შესახებ
ნოემბერს—ეკონომიკური პოლიტიკის ქრეს-
ტომათია — თბ. 1931 წ. გვ. 135-136.

ლენინი ვ. ი. — მუშათა კონტროლის შესა-
ხებ დებულების პროცესი. — ჩჩ. ნაწ. ექსტრომად, თბ. 1933 წ. გვ. 653-654.

ლენინი ვ. ი. — დადგრილება მუშატ-გლე-
ხური მთავრობის შექმნაზე. ნაწ. კრ., ტ. 22,
გვ. 24 (რუს. ენ.).

ლენინი ვ. ი. — დეკრეტი ბანკების ნაციო-
ნალიზაციის შესახებ. ნაწ. კრ. ტ. 22 გვ. 552-
553 (რუს. ენ.).

ლენინი ვ. ი. — მშრომელ და ექსპლოატი-
რებულ ხალხის უფლებათა დეკლარაციის
პროცესი. — ნაწ. კრ., ტ. 22, გვ. 174-178.

კოსტიტუცია (ძირითადი კანონი) რუსეთის
სოციალისტური ფედერატიული საბჭოთა
რესპუბლიკისა (მიღებული საბჭოების სრუ-
ლიად-რუსეთის მექანუ ყრილობის მიერ
1918 წ. 10 ივნისს) ლენინის კრებული ტომ.
21, გვ. 267-268 (რუს. ენ.).

ლენინი ვ. ი. — შესწორებები ასტარ კონ-
სტიტუციის პროცესისათვის, ლენინის კრებუ-
ლი, ტ. 20, გვ. 267-268 (რუს. ენ.).

*) შედეგნილია მოსკოვის ბიბლიოთეკათმცოდნე-
ბის მუნიციპულ-კლეინით და სარეკომენდაციის მიზნი
ოფიციალის ინსტიტუტის მიერ და შეესტული ჩემნის
მიერ საქ. სსრ კონსტიტუციის მასალებთან დაკავში-
რებით.

ლენინი ვ. ი.— საბოლოო სიტყვა სიტყვა სიტყ-
ვეთის საბჭოების მეშვიდე ყრილობაზე, კუსა-
და სახკომისაბჭოს მოსსენების გამორიცხვის—კუ-
ტ. 24, გვ. 612-620 (რუს. ენ.).

ლენინი ვ. ი. — პროლეტარული რევოლუ-
ცია და რენეგატი კაცები. განც. „საბჭოთა
კონსტიტუცია“ ჩჩ. ნაწ. ექსტრომად ტ. 4
გვ. 140-148.

სტალინი ი. ბ. — საბჭოთა რესპუბლიკების
ვარითანანების შესახებ. მოსსენება საბჭოების
სრულიად რუსეთის მეათე ყრილობაზე 1922
წ. 26 დეკემბერს. წიგნში „მარქსიზმი და ნა-
ციონალურ-კლონიალური საკითხი“ — თბ.
პარტგამომცემლობა, 1934 წ., გვ. 130-138.

სტალინი ი. ბ. — საბჭოთა რესპუბლიკების
ვარითანანებაზე. იქვე, გვ. 121-129.

დეკლარაცია — საბჭოთა სოციალისტური
რესპუბლიკების კავშირის დაარსების შესა-
ხებ. იქვე, გვ. 132-133.

სტალინი ი. ბ. — ნაციონალური მომენტე-
ბი პარტიულ და სახელმწიფო მშენებლობა-
ში. მოსსენება საკ. კ. ბ. (ბ) მე-12 ყრილობაზე
1923 წ. 23 პრილს — იქვე, გვ. 149-173.

გოშინსკი ა. კ. — საბჭოთა კონსტიტუციის
ისტორიისათვის. პარტგამომცემლობა, 1937 წ.
გვ. 16-30 (რუს. ენ.).

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მიღებული
საბჭოების სრულიად-საკავშირო მეორე ყრი-
ლობაზე 1924 წ. 31 იანვარს.

2. ცვლილებანი საბჭოთა კავშირის
ცხოვრებაში 1924-დან 1936 წლამდე
განვილილ კანონდები

ლენინი ვ. ი. — სასურათო გადასახადის
შესახებ ჩჩ. ნაწ. ექსტრომიდან, ტ. 5 — თბ.
1934 წ., გვ. 149-183.

სტალინი ი. ბ. — ცენტრალური კომიტეტის
პოლიტიკური ანგარიში საკ. კ. ბ. (ბ) მე-15
ყრილობას. თბ. სახელგამი, 1930 წ.

სტალინი ი. ბ. — ერთ ქვეყნაში სოცია-
ლიზმის გამარჯვების საკითხი. „ლენინიზმის
საკითხები“, გამოც. 10, გვ. 161-172.

სტალინი ი. ბ. — ბრძოლა სოციალისტური
მშენებლობის გამარჯვებისათვის. „ლენინიზ-
მის საკითხები“, გამ. 10, გვ. 172-182.

სტალინი ი. ბ. — მემარჯვენე საფრთხის
შესახებ საკ. კ. პარტიაში (ბ). იქვე: გვ. 272-
342.

სტალინი ი. ბ. — დიდი გარდატექის წე-
ლი. ოქტომბრის 12 წლისთვის საფრთხისთვის. — იქვე:
გვ. 343-354.

სტალინი ი. ბ. — კულაკების, როგორც კლა-
სის ლიკვიდაციის საკითხისთვის. — იქვე:
გვ. 378-381.

სტალინი ი. ბ. — ცენტრალური კომიტეტის
პოლიტიკური ანგარიში საკ. კ. 3. (ბ) მე-16
ყრილობას. — იქვე, გვ. 428-509.

სტალინი ი. ბ. — პირველი ხელშელედის შე-
დეგები. მოხსენება საკ. კ. 3. (ბ) ცეკას და
ცენტრ. საკონტროლო კომისიის გაერთიანე-
ბულ პლენურზე 1933 წ. 7 იანვარს. — იქვე:
გვ. 566-605.

სტალინი ი. ბ. — საანგარიშო მოხსენება
პარტიის მე-17 ყრილობას 1934 წ. 26 იან-
ვარს. — იქვე, გვ. 635-705.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კომსტიტუ-
ციის პროექტის შესახებ. მოხსენება საბჭო-
ბის სრულიად-საკავშირო საგანგებო მე-8
ყრილობაზე 1936 წ. 25 ნოემბერს. — თბ.
პარტგამომც.. 1936 წ. გვ. 10-20.

მოლოტოვი ვ. მ. — სოციალიზმის კონსტი-
ტუცია. სიტყვა საბჭოების სრულიად-საკავში-
რო საგანგებო მე-8 ყრილობაზე. — პარტგა-
მომც. 1936 წ.

სტრცეი ა. — სოციალისტური სახელმწიფ-
ოს კომსტიტუცია. — პარტგამომცემლობა
1936 წ.

სტრცეი ა. — სსრკ სოციალიზმის გამარჯვე-
ბა და საბჭოთა ახალი კონსტიტუცია, — პარტ-
გამომც. 1936 წ. გვ. 5-91 (რუს. ენ.).

შენიშვნა: მასალები და ღორუმენტები სა-
კომსტიტუცია საკითხებზე და საბჭოთა
ხელისუფლების საკანონმდებლო ღონის-
ძებებზე, მოთავსებულია კრებულში:
“ლენინი და სტალინი საბჭოთა კონსტი-
ტუციის შესახებ”. — პარტგამომც.,
1936 წ. (რუს. ენაზე).

II. სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუცია
1. საზოგადოებრივი ზოობილურება
სსრ კავშირი — მუშათა და გლეხთა სოცია-
ლისტური სახელმწიფოა.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კომსტიტუ-
ციის პროექტის შესახებ — პარტგამომც. გვ.
10-20 და გვ. 40-45.

სტალინი ი. ბ. — საუბარი ამერიკის საგა-
ზეთო გაერთიანების „სკრიპს-ჰილარ ნიუს-
პეიპერსის“ თავმჯდომარე ბ-ნ როი ჰოვარ-
დისთან 1936 წ. 1 მარტს. — თბ. პარტგამომ-
ცემლობა, 1936 წ.

სტალინი ი. ბ. — საუბარი ამერიკის მუშა-
თა პირველ დელეგაციისთან. „ლენინიზმის
საკითხები“, გმირცემა 10, გვ. 205-233.

მოლოტოვი ვ. მ. — სოციალიზმის კომსტიტუ-
ციულ პარტგამომც. 1937 წ.

სტრცეი ა. — სსრ კავშირის კლასების ლიკ-
ვიდაციის შესახებ. სოციალიზმის გამარჯვება
სსრ კავშირში და საბჭოთა ახალი კომსტი-
ტუცია. — პარტგამომც. 1936 წ. გვ. 43-88
(რუსულ ენაზე).

მშეობელთა დეცურატივის საგოვე-
ბის სსრ კავშირის პოლიტიკური
საუზადვებელი

ლენინი ვ. ი. — შეინარჩუნებენ თუ არა
ბოლშევიკები სახელმწიფო ძალაუფლებას?
— რჩ. ნაწ. ექვსტომიდან, ტ. 3, თბ. 1933, წ.
გვ. 511-555.

ლენინი ვ. ი. — ათი თეზისი საბჭოთა ხე-
ლისუფლების შესახებ. რჩ. ნაწ. ექვსიტომი-
დან, ტ. 4. თბ. 1934 წ., გვ. 645-649.

ლენინი ვ. ი. — საბჭოთა ხელისუფლების
მორიგი ამოცანები. იქვე, 296-307.

ლენინი ვ. ი. — პროლეტარული რევოლუ-
ცია და რენეგატი კაუცი. გვ. 112-183.

ლენინი ვ. ი. — რა არის საბჭოთა ხელის-
უფლება? ნაწ. კრ., ტ. 24, გვ. 201 (რუსულ
ენაზე).

ლენინი ვ. ი. — პროლეტარიატის მიზნები
მიღინარე რევოლუციაში. — თხულებათა
პირველი სრ. გამოც., ტ. 20 1928 წ.,
გვ. 113-118.

ლენინი ვ. ი. — პროლეტარიატის მიღო-

ნები ჩვენს რევოლუციაში. ჩჩ. ნაწ. ექვსტო-
მიდან, ტ. 3. 1933 წ., გვ. 324-327.

ლენინი ვ. ი. — პოლიტიკური პარტიები
რუსეთში და პროლეტარიატის ამოცანები. —
იქვე, გვ. 354-365.

ლენინი ვ. ი. — სიტყვა მუშათა და ჯარის-
კაცთა დაცულატების საბჭოების სრულიად-
რუსეთის პირველ ყრილობაზე დროებითი
მთავრობასთან დამოკიდებულების შესახებ.
ნაწ. კრ., ტ. 20, გვ. 479-488 (რუსულ ენაზე).

ლენინი ვ. ი. — დეკრეტის პროექტი. დამ-
ფუძნებელი კრების გაშვების შესახებ. ნაწ.
კრ., ტ. 22, გვ. 188-190 (რუსულ ენაზე).

სტალინი ი. ბ. — ლენინიზმის საფუძვლე-
ბის შესახებ. გან. 4—პროლეტარიატის დიქ-
ტატურა. — „ლენინიზმის საკითხები“, გა-
მოც. 10, გვ. 35-45.

სტალინი ი. ბ. — ოქტომბრის რევოლუცია
და რუსი კომუნისტების ტაქტიკა. განკ. 3,
ბოლშევკიების ტაქტიკის ზოგიერთ თავისე-
ბურგებაზე ოქტომბრის მომზადების პერიოდ-
ში. — იქვე, გვ. 110-121.

სტალინი ი. ბ. — მოხსენება სსრ კავშირის
კონსტიტუციის პროექტის შესახებ. — ტუ-
პარტგამომცემლობა, 1936 წ. გვ. 40-45.

კომუნისტური ინტერნაციონალის პროგ-
რამა და წესდება. მ., პარტგამომცემლობა,
1936 წ. განკ. 4. პროლეტარიატის დიქტატუ-
რა და მისი საბჭოო ფორმა. გვ. 67-73 (რუ-
სულ ენაზე).

სსრ კავშირის ეკონომიკური საცდებოლი

მარქსი კ. — კაპიტალი, ტ. I—სახელგამის
გამოცემა. თავი „ეგრეთშოდებული პირები-
დელი დაგროვება“, — წ. 7—„კაპიტალისტური
დაგროვების ისტორიული ტენდენცია“.

ენგელსი ფ.—ანტი-დიურინგი — თავი
, თეორიის მიმონილეა“. ქართული გამოცე-
მა, — ტუ. სახელგამი, 1933 წ.

სტალინი ი. ბ. — ცენტრალური კომიტე-
ტის პოლიტიკური ანგარიში საკ. კ. 3. (ბ)
მე-16 ყრილობას განკ. 8—მეურნეობის კაპი-
ტალისტური თუ სოკიალისტური სისტემა.—

„ლენინიზმის საკითხები“, გამოც. 10, გვერ-
დი 468-474.

სტალინი ი. ბ. — პირველი ხუთწლეუდეუ-
დებები. მოხსენება საკ. კ. 3. (ბ) ცენტრალუ-
რების შესახებ 1933 წ. 7 იან-
ვარს. იქვე, გვ. 566-603.

სტალინი ი. ბ. — საანგარიშო მოხსენება
პარტიის მე-17 ყრილობას საკ. კ. 3. (ბ) ცენტ-
რების შესახებ 1934 წ. 26 იანვარს.
განკ. 2. საბჭოთა კავშირის სახალხო მეურ-
ნეობის შეუჩერებელი აღმართობა და საში-
ნო მდგრამარეობა. — იქვე, გვ. 652-687.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტი-
ტუციის პროექტის შესახებ მოხსენება საბ-
ჭოების სრულიად-საკავშირო საგანგებო მერ-
ცე ყრილობაზე 1936 წ. 25 ნოემბერს.
განკ. 2 — ცელილებანი სსრ კავშირის ცხოვ-
რებაში 1924 წლიდან 1936 წლამდე განვ-
ლილ პერიოდში. — გვ. 10-20.

სტალინი ი. ბ. — სიტყვა სტახანოველთა
პირველ საკავშირო თათბირზე. ტუ., პარტ-
გამომც. 1935 წ.

სოციალისტური საკუთრების სახელმ- წილო ფორმა

ლენინი ვ. ი. — სახელმწიფო და რევოლუ-
ცია. თ. 5—სახელმწიფოს კვლების ეკონო-
მიკური საფუძვლები—ქართ. გამოცემა.

ლენინი ვ. ი. — მოსახლეობისადმი. — ჩჩ.
ნაწ. ექვსტომად—ტუ. 1933 წ. გვ. 659-661.

კომუნისტური ინტერნაციონალის პროგ-
რამა და წესდება. განკ. 4, პარ. 3.—პროლე-
ტარიატის დიქტატურა და ექსპროპრიატია
ექსპროპრიატია.

ლენინი ვ. ი. — დეკრეტი მიწის შესახებ.
კონომიკური პოლიტიკა (ცენტრომატია),
ტუ. 1931 წ., გვ. 135-136.

ლენინი ვ. ი. — მუშათა კონტროლის დე-
ბულების პროექტი. ჩჩ. ნაწ. ექვსტომად—
ტუ. 1933 წ.—გვ. 653-654.

ლენინი ვ. ი. — სახალხო მეურნეობის სო-
ციალიზაციის დეკრეტის პროექტი. ჩჩ. ნაწ.
ექვსტომად—ტ. 3, ტუ., 1933 წ. გვ. 678-681.

ლენინი ვ. ი. — დეკრეტი ბანკების ნაციო-
ნალიზაციის შესახებ. ნაწ. კრ., ტ. 22,
გვ. 552-553 (რუსულ ენაზე).

ლენინი ვ. ი. — გამოსკლა სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს დაარსების საკითხის გამო.—ნაწ. კრ., ტ. 22, გვ. 108 (რუს. ენაზე).

ლენინი ვ. ი. — საბჭოთა ხელისუფლების მორიგი ამოცანები — რჩ. ნაწ. ექსტრომად, ტ. 4, გვ. 287-304.

სტალინი (ბ) მეექვსე ყრილობა, ყრილობის რეზოლუცია. ეკონომისტი მდგრმარეობის შესახებ. წიგნში — „საკ. კ. ბ. (ბ) ყრილობათა, კონფერენციების და ცეკას პლენუმების რეზოლუციებსა და დადგრილებები“, ნაწ. 1, გვ. 262-263 (რუსულ ენაზე).

რუსეთის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) პროგრამა, მიღებული რ. კ. პ. (ბ) მერვე ყრილობაზე. გამყოფ. „ეკონომისტ დარგში“. იქვე, გვ. 299-300.

სტალინი ი. ბ. — საკ. კ. პ. (ბ) ცეკას მუშაობის შესახებ საანგარიშო მოხსენება პარტიის 17 ყრილობაზე 1934 წ. 26 იანვარს — თ. 2. საბჭოთა კავშირის სახალხო მეურნეობის შეუტერებელი ორგანობა და საშინაო მდგრმარეობა — „ლენინიზმის საკითხები“, გამოც. 10, გვ. 652-687.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის შესახებ. ტფ., პარტგარმც. 1936 წ., გვ. 10-21.

მოლოტოვი ვ. მ. — საანგარიშო მოხსენება მთავრობის მუშაობის შესახებ საბჭოების სსრ კავშირის მეშვიდე ყრილობაზე. — ტფ. პარტგარმც 1935 წ.

მოლოტოვი ვ. მ. — საბჭოთა კონსტიტუციის ციმი ცვლილებების შეტანის შესახებ. თბ. პარტგარმც. 1935 წ.

მოლოტოვი ვ. მ. — მოხსენება მეორე ხუთწლედის შესახებ საკ. კ. პ. (ბ) მეჩვიდმეტი კონფერენციაზე. სტენოგრაფიული ინგარიში. ტფ. პარტგარმც., 1932 წ.

სოციალისტური საკუთარების კომიკ-რატიულ-საკოლეგიური უორდება. უზრიღი და დამატება.

ლენინი ვ. ი. — კოოპერაციის შესახებ — თბ. 1934 წ. გვ. 9-14.

სტალინი ი. ბ. — ავრარულ პოლიტიკის საკითხებისათვის საბჭოთა კავშირში. სიტყვა

აგრძარიკოს - მარქსისტთა კონფერენციაზე 1929 წ. 27 დეკემბერს. — „ლენინიზმის უკანონობის“ გამოც. 10, თ. თ. 5, ნატეს-3683872.

სტალინი ი. ბ. — დიდი გარდატეხის წელი. ოქტომბრის 12 წლისთავისათვის. — იქვე, თ. 3, გვ. 347-354.

სტალინი ი. ბ. — საანგარიშო მოხსენება პარტიის მე-17 ყრილობას, საკ. კ. პ. (ბ) ცეკას მუშაობის შესახებ. — იქვე, გვ. 683-693.

მოხალაშეთა პირადი საკუთარების უფლება

მარქსი კ. და ენგელსი ფ. — კომუნისტური პარტიის მანიფესტი — განც. 2 — ქართ. გამოცემა.

სტალინი ი. ბ. — საუბარი ინგლისელ მწერალ გ. დ. უელსთან. „ლენინიზმის საკითხები“, გამოც. 10, გვ. 706-723.

გაუჩეობას გეგმიანი ჯარაბითვა სსრ კავშირის შემცირები სოციალისტური ურთის სსრ კავშირი.

ლენინი. ვ. ი. — ერთიანი სამეურნეო გეგმის შესახებ. რჩ. ნაწ. ექსტრომად. ტ. 4, ტფ. 1934 წ., გვ. 621-629.

ლენინი ვ. ი. — სახელმწიფო და რევოლუცია. იქვე, თ. 5, განც. 3, 4 — გვ. 74-83.

ლენინი ვ. ი. — დიადი დასტყობის. რჩ. ნაწ. ექსტრომად, ტ. 5, ტფ. 1934 წ., გვ. 385-406.

ლენინი ვ. ი. — როგორ მოვაწყოთ შეჯიბრება — იქვე, გვ. 378-384.

სტალინი ი. ბ. — მოხსენება სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის შესახებ საბჭოების სრულიად საკავშირო საგანგებო მერვე ყრილობაზე 1936 წ. 25 ნოემბერს. — ტფ. პარტგარმც., 1936 წ.

სტალინი ი. ბ. — საკ. კ. პ. (ბ) ცეკას პოლიტიკური ანგარიში. ამხ. სტალინის მოხსენება მე-15 ყრილობას — განც. 3, პარტგ. 1.

სტალინი ი. ბ. — ცეკას პოლიტიკური ანგარიში საკ. კ. პ. (ბ) მე-16 ყრილობას. „ლენინიზმის საკითხები“, გამოც. 10, გვ. 468-474.

სტალინი ი. ბ. — საუბარი ინგლისელ მწერალ გ. დ. უელსთან — იქვე, 706-723.

სტალინი ი. ბ. — ცეკას პოლიტიკური ან-

გარიში საკ. კ. პ. (ბ) მე-16 ყრილობას, იქვე, 466-468.

სტალინი ი. ბ. — სიტუაცია სტახანოველთა პირელ საკავშირო თაობისზე. ტფ. პარტგამომც., 1935 წ.

საკ. კ. პ. (ბ) მეჩემდეტე ყრილობა. ყრილობის რეზოლუციები და დადგენილებანი სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების მეორე ხუთწლედის გეგმის შესახებ. წიგნი — „საკ. კ. პ. (ბ) ყრილობების, ქონფერენციების და ცეკას პლენუმების რეზოლუციებსა და დადგინდებებში“, ნ. II, გვ. 576-590 (რუს. გამოცემა).

2. სახელმწიფო წყობილება. სსრ კავშირი— საკავშირო სახელმწიფოა.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის შესახებ. მოხსენება საბჭ. სრ.-საკ. საგანგ. მერცე ყრილობაზე. ტფ., პარტგამომც., 1936 წ., გვ. 7-58.

სტალინი ი. ბ. — მარქსიზმი და ნაციონალური საკითხი. კრებული „მარქსიზმი და ნაციონალური - კოლონიალური საკითხი“ ტფ., პარტგამომც., 1934 წ., გვ. 5-21.

სტალინი ი. ბ. — ნაციონალური მომენტი პარტკულ და სახელმწიფო მშენებლობაში— იქვე, გვ. 139-173.

სსრ კავშირის კომიტეტის

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, გ. 14.

სტალინი ი. ბ. — საბჭოთა რესპუბლიკების გაერთიანების შესახებ. კრებული „მარქსიზმი და ნაციონალური-კოლონ. საკითხი“. ტფ., პარტგამომც., 1934 წ., გვ. 121-138.

მოქავშირო რესაზღიყვანი და გათიშვლები.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, გ. გ. 15-21.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის შესახებ. მოხს. საბჭ. სრ.-საკავშირო საგანგ. მერცე ყრილობაზე. ტფ., პარტგამომც., გვ. 10-27, 40-58.

რსული

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, გ. 22.

კალინინი გ. ი. — რაფსრ კონსტიტუციის პროექტის შესახებ. მოხსენება საბჭოების

სრულიად-რუსეთის საგანგებო მეჩემდეტე ყრილობაზე 1937 წ. 15 იანვარში მიმდინარეობა კალინინი — სტატიტი და სიტუაციები, პარტგამომც., 1937 წ. გვ. 272-294 (რუსულ ენაზე).

რაფსრ კონსტიტუცია — ძირითადი კანონი — იურიდიული გამომცემლობა, 1937 წ. (რუს. ენაზე).

უსსრ

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, გ. 23.

აზერბაიჯანის სსრ. — სსრ კავშირის კონსტიტუცია, გ. 24

საქართველოს სსრ კონსტიტუცია.

სსრ კავშირის კონსტიტუციის მუხლი 25.

სრულიად-საქართველოს მუშათა, გლეხთა და წითელამიერთა დეპუტატების საბჭოების საგანგებო მე-8 ყრილობის დადგენილება ა/კ-ის სოციალისტური ფედერატიული საბჭოთა რესპუბლიკის ლიკვიდაციის შესახებ.

ლენინი ვ. ი. — აზერბაიჯანის, ხაქართველოს, სომხეთის, დაღესტანის და მთიელთა რესპუბლიკის ამხანაგ კომუნისტებს (ჩჩ. ნიწ. ტ. 1, გვ. 185-187).

ოჯგონიკიძე ხ. კ. — „რატომ შემოვიდა წითელი არმა საქართველოში“. ა/კ-ის რესპუბლიკების ფედერაცია. სიტუაცია საკ. კ. პ. (ბ) I ყრილობაზე“. „მოხსენება ა/კ-ის კომუნისტური ორგანიზაციების II ყრილობაზე“ („სერგო ორჯონიკიძე“) — საიუბილეო კრებული, საქ. კ. პ. (ბ) ცეკას გამოცემა, 1936 წ. (რუს. ენაზე).

ბერია ლ. პ. — ა/კ-ის ბოლშევიკური ორგანიზაციების ისტორიის საკითხისათვის (პარტგამომც., 1937 წ.).

ბერია ლ. პ. — სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუცია და ა/კ-ის ფედერაციის ლიკვიდაცია პარტგამ. 1937 წ.

ბერია ლ. პ. — ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის გამარჯვება. პარტგამომც., 1937 წ.

მახარაძე ფ. ი. — მოხსენება საქართველოს სსრ საბჭოების საგანგებო მე-8 ყრილობაზე (გაზ. „კომუნისტი“ 1937 წლის 18/II).

უზბეკეთის სსრ. — " " გ. 26

ტაჯიკეთის სსრ. — " " გ. 27

კაზახეთის სსრ. — " " გ. 28

სომხეთის სსრ, ბელორუსის სსრ, თურქეთის სსრ და ყირგიზეთის სსრ. სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. 29.

მოლოტოვი ვ. მ. — სიტყვა პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა მიერ ტაჯიკეთისა და თურქმენეთის მოწინავე კოლმეურნე და კოლმეურნე-ქალთა თათბირზე 1935 წ. 4 დეკემბერს.

მოლოტოვი ვ. მ. — სტატიები და სიტყვები, — პარტგამომც. 1937 წ., გვ. 197-203 (რუსულ ენაზე).

მოლოტოვი ვ. მ. — სიტყვა პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა მიერ უზბეკეთის, კაზახეთის და ყარაკალფაქის მოწინავე კოლმეურნე და კოლმეურნე-ქალთა თათბირზე კრემლში 1935 წ. 30 დეკემბერს. — იქვე, გვ. 203-210 (რუსულ ენაზე).

მოლოტოვი ვ. მ. — სიტყვა პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა მიერ სომხეთის სსრ მშრომელთა დელეგაციის მიღებისას კრემლში 1935 წ. 30 დეკემბერს. — იქვე, გვ. 210-215 (რუს. ენ.).

მოლოტოვი ვ. მ. — სიტყვა პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა მიერ საბჭოთა აზერბაიჯანის დელეგაციის მიღებისას კრემლში 1936 წ. 21 იანვარს. — იქვე, გვ. 215-219 (რუს. ენაზე).

მოლოტოვი ვ. მ. — სიტყვა პარტიისა და მთავრობის წარმომადგენელთა მიერ ბურატ-მონლოლეთის მშრომელთა დელეგაციის მიღებისას კრემლში 1936 წ. 27 იანვარს. — იქვე, გვ. 219-225.

3. საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკათა კავშირის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოები.

სსრ კავშირის უზენაესი საბჭო.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 30, 31, 32, 33, 36, 40, 46, 48, 51, 52, 56.

საკავშირო საბჭო და მროვლებათა
საბჭო.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 33, 34, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 50.

სსრ კავშირის უზენაესი სახელმწიფო კონსტიტუცია. კავშირის უმაღლესი ორგანოები

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 55.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის შესახებ. მოხსენება საბჭ. სრ-საკავ. საგან. მერცე ყრილობაზე. ტფ., პარტგამომც., გვ. 7-57.

4. მოკავშირე რესპუბლიკების სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოები.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 57-63.

5. სსრ კავშირის სახელმწიფო მმართველობის ორგანოები.

სსრ კავშირის სახელმწიფო მმართველობის ორგანოები.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 64-73.

საერთო-ხაკავშირო სახალხო კომისარიატები.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 74-78.

საკავშირო რესპუბლიკური სახალხო კომისარიატები.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 78.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის შესახებ. ტფ. პარტგამომცემლობა.

6. მოკავშირე რესპუბლიკების სახელმწიფო მმართველობის ორგანოები.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 79-88.

7. ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოები.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 89-93.

8. სახელმწიფო ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოები.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 94-101.

9. სახალხო და პროკურორობრივი.

ლენინი ვ. ი. — საბჭოთა ხელისუფლების მორიგი ამოცანები, კარი: „მწყობრი ორგანიზაცია“ და დიქტატურა, —ნაწ. კრ., ტ. 22, 23, 458-464 (რუსულ ენაზე).

ლენინი ვ. ი. — „ორმავ დაქვემდებრები ა

და ქართველების” შესახებ. ნაწ. კრ. ტ. 27, 83. 298-301 (რუს. ენაზე).

საკ. კ. მ. (3) პროგრამა და წესდება. განც. „სასამართლოს დარღვევი“. ქართული გამოცემა.

სტალინი ი. ბ. — ლენინიზმის საკითხებისათვის, — კარი მე-4 — პროლეტარული რევოლუცია და პროლეტარიატის დიქტატური.

„ლენინიზმის საკითხები“, გამოც. 10, გვ. 132-139.

სტალინი ი. ბ. — პირველი ხუთწლედის შედეგები. კარი მე-7 — ხუთწლედის ოთხ წელიწადში შესრულების შედეგები მოწყვლი კრატების ნაშთებთან ბრძოლის დარღვევი“, — ევე. გვ. 599-603.

ვიშინევი ა. — სასამართლო და პროკურატურა—პარტგამომც., 1937 წ. (რუს. ენაზე).

შრაუდერი — ამერიკის შეერთებულ შტატებში უზენაეს სასამართლოს რეფორმისათვის წარმოებული ბრძოლის მნიშვნელობა. ურნ. „ბოლშევიკ“, № 16, 1937 წ. (რუს. ენაზე).

10. მოქალაქეთა ძირითადი უფლებანი და მოვალეობანი.

ენგელი ფ. — ანტი-დიურინგი — განც. „შრომის უფლება“ 3, პარაგ. 3 „წარმოება“. ქართული გამოცემა — ტფ. სახელგამი, 1933 წ. გვ. 224.

ლენინი ვ. ი. — დიადი თაოსნობა. — ნაწ. კრ. ტ. 24, გვ. 329-349 (რუს. ენ.).

სტალინი ი. ბ. — საუბარი ამერიკის საგაშეთო გერთიანების „სკრიპტოვარდ ნიუშებებისის“ თავმჯდომარე ბ-ნ როი ჰოვერ-დოთან 1936 წ. 1 მარტს.—ტფ. პარტგამომც., 1936 წ.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის შესახებ. პარტგამომც. 1936 წ.

სტალინი ი. ბ. — სიტყვა სტაბანველთა პირველ სრულიადააკავშირო თათბირზე. — ტფ. პარტგამომც., 1935 წ.

კოსარევი ა. ვ. — სტალინური კონსტიტუცია და საბჭოთა ახალგაზრდობა. 1936 წ. 30 გვ. (რუს. ენაზე).

გაზრდა გვარდია“, განც. 2 „შრომის უფლება“ 1937 წ. (რუს. ენაზე).

შვერნიკი 6. — სოციალიზმის უზრუნველყოფის უფლება. მ. პარტგამომც. 1936 წ. 30 გვ. (რუს. ენაზე).

დასვენების უფლება.

საკ. კ. 3. (3) პროგრამა — განც. „შრომის ღაცებისა და სოციალური უზრუნველყოფის დარღვევი“, — პარტგამომც. 1936 წ.

კოსარევი ა. ვ. — აზალინური კონსტიტუცია და საბჭოთა ახალგაზრდობა. „ახალგაზრდა გვარდია“, 1937 წ. განც. 3 „დასვენების უფლება“ (რუს. ენ.).

მატერიალურ უზრუნველყოფის უფლება მოსულებულობაზი

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. 120.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის შესახებ. პარტგამომც., 1936 წ.

განათლების უფლება.

ლენინი ვ. ი. — აზალგაზრდობის კავშირების მოსუნები. ტფ. 1933 წ.

სტალინი ი. ბ. — სანგარიშო მოხსენება პარტიის მე-17 ყრილობას საკ. კ. მ. (3) ცეკას მუშაობის შესახებ. — „ლენინიზმის საკითხები“, გამოც. 10, გვ. 627-677.

სტალინი ი. ბ. — ბიტყვა სტაბანველთა პირველ საკავშირო თათბირზე. ტფ. პარტგამომც., 1935 წ.

კოსარევი ა. ვ. — სტალინური კონსტიტუცია და საბჭოთა ახალგაზრდობა. „ახალგაზრდა გვარდია“, 1937 წ., განც. 4 „განათლების უფლება“ (რუს. ენ.).

ჩალთა უფლებანი სსრ კავშირიზი.

ენგელი ფ. — ოჯახის, ქერძო საკუთრების და სახელმწიფოს წარმოშობა. განც. 2 „ოჯახი“, — ქართული გამოცემა — ტფ. სახელგამი, 1933 წ. გვ. 13.

ლენინი ვ. ი. — ქალის განთავისუფლების შესახებ—პარტგამომც. 1934 წ. (რუს. ენ.).

სტალინი ი. ბ. — სიტყვა დამკვრელ კოლ-
მეურნეთა პირველ სრულიად-საკავშირო ყრი-
ლობაზე. — „ლენინიზმის საკითხები“, ვა-
მოც. 10, გვ. 631-632.

კრუსკაია ნ. კ. — ახალი კანონი დედასა
და ბავშვების შესახებ. მ. „საბჭოთა კანონ-
მდებლობა“, 1936 წ. (რუსულ ენ.).

**შველა ერისა და ჩავსეს თანახორ-
უფლებისანობა.**

ლენინი ვ. ი. — სომქე სოციალ-დემოკრა-
ტების მანიფესტის შესახებ. ნაწ. კრ., ტ. 5,
გვ. 241-244 (რუს. ენაზე).

ლენინი ვ. ი. — ერთა თეოთვამორკვევის
უფლების შესახებ. ჩ. ნაწ. ექსტრომად, ტ. 2,
ტფ. 1933 წ. გვ. 640-681.

ლენინი ვ. ი. — პირანდელი შევი თეზი-
სები ნაციონალურ და კოლონიალური სა-
კითხების შესახებ კომუნისტური ინტერნა-
ციონალის მეორე ყრილობისათვის. — ჩ. ნაწ.
ექსტრომად, ტ. 5, ტფ. 1934 წ. გვ. 641-647.

სტალინი ი. ბ. — ოქტომბრის გადატრია-
ლება და ნაციონალური საკითხი. წიგნში
„მარქსიზმი და ნაც.-კოლონიალური საკით-
ხი“. ტფ. პარტგამომც., 1934 წ., გვ. 70-78.

სტალინი ი. ბ. — საბჭოთა ხელისუფლების
პოლიტიკა ნაციონალურ საკითხში რუსეთ-
ში. — იქვე, გვ. 79-88.

სტალინი ი. ბ. — ცეკას პოლიტიკური ინ-
გარიში საკ. კ.პ. (ბ) მე-16 ყრილობას. — „ლე-
ნინიზმის საკითხები“ — გამოც. 10, გვ. 501-502.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტიტუ-
ციის პროექტის შესახებ. ტფ., პარტგამომც.
1936 წ.

სტალინი ი. ბ. — სიტყვა პარტიისა და
მთავრობის ხელმძღვანელთა მიერ ტაჯიკე-
თის და თურქმენეთის მოწინავე კოლმეურნე
და კოლმეურნე-ქალთა თათბირზე. — გაზ.
„კომუნისტი“, 1935 წ. № 283—8 დეკემბრის.

სტალინი ი. ბ. — საუბარი ამერიკის მუშა-
თა პირველ დელეგაციასთან — „ლენინიზმის
საკითხები“, გამოც. 10, გვ. 226-228.

კალინინი შ. ი. — სსრ კავშირის ეროვნე-
ბათა მმური კავშირი — საფუძველის სოცია-

ლისტურ ეკონომიკისა და კულტურის
სწრაფი განვითარებისა. სიტყვა საბჭოობის
სსრ კავშირის მეექვენე ყრილობის და დამსაქმნების
1935 წ. 28 იანვარს.

„სტატიტები და სიტყვები“ — პარტგამომც.,
1937 წ., გვ. 5-9 (რუს. ენ.).

**სინიდისის თავისუფლება და ანტიე-
ლიგიზმი პროკაბადის თავისუფ-
ლება.**

ლენინი ვ. ი. — სოციალიზმი და რელიგია.
ჩ. ნაწ. ექსტრომად, ტ. 6, ტფ. 1935 წ.,
გვ. 342-346.

საკ. კ.პ. (ბ) პროგრამა და წესდება, — განყ.
„რელიგიურ ურთიერთობის დარღვე“, —
პარტგამომცემლობა, ქართ. ენაზე.

იაროსლავეცი ემ. — რელიგიურ ნაშენებისა
და ანტირელიგიურ პროპაგანდის ამოცანე-
ბის შესახებ. ჟურნ. „სტურნიკ აგიტატორი“,
1936 წ. № 16 (რუს. ენ.).

იაროსლავეცი ემ. — ანტირელიგიური პრო-
პაგანიზის ამოცანები. პარტგამომც., 1937 წ.
(რუსულ ენაზე).

**სიტყვის თავისუფლება, ბეჭდვითი სიტყვის
თავისუფლება, კრებებისა და მიტინგების თა-
ვისუფლება, ქუჩაში მხვდლეობათა და დე-
მონსტრაციათა თავისუფლება.**

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. 125.

ლენინი ვ. ი. — თეზისები და მოხსენება
ბურეულ ზოւლ დემოკრატიისა და პროლეტა-
რიატის დიქტატურის შესახებ. ჩ. ნაწ. ექს-
ტრომად — ტ. 4, გვ. 194-210.

ლენინი ვ. ი. — სიტყვა — თავისუფლებისა
და თანამდებობის ლოზუნგებით ხალხის
მოტივების შესახებ ნაწ. კრ., ტ. 24, გვ. 279-
311 (რუსულ ენაზე).

**საზოგადოებრივ ინგანიზაციების უფლება.
გაერთიანების უფლება.**

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. 126.

სტალინი ი. ბ. — „ლენინიზმის საკითხე-
ბი“, გამოც. 10, გვ. 226-228.

საკავშირო კომისიისტური ბარტია (წოლ-შევიქებისა) — მშრომელთა მოწინავე რაზ-მია, ხელმძღვანელი ბირთვია მშრომელთა პცელა ორგანიზაციისა.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. 126.

სტალინი ი. ბ. — „ლენინიზმის საკითხები“, გამოც. 10, გვ. 132-160.

სტალინი ი. ბ. — საუბარი ამერიკის მუშა-თა პირველ დელეგაციისთან. იქვე, გვ. 205-228.

სტალინი ი. ბ. — საუბარი ამერიკის ზაგა-ზეთო გაერთიანების „სკრიპსპოვარდ ნიუს-პეიპერსის“ თავმჯდომარე ბ-ნ რომ ჰოვარდთან. ტფ. პარტგამომცემლობა, 1936 წ.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტი-ტუციის პროექტის შესახებ ტფ. პარტგამომცემლობა, 1936 წ.

სტალინი ი. ბ. — პარტიულ მუშაობის ნაკ-ლოვანებებსა და ტროცკისტულ და სხვათა თვალმიაქტა ლიკვიდაციის ლონისძიებებზე. მოხსენება და საბოლოო სიტყვა საკ. კ.პ. (ბ) ცეკას პლენუმზე 1937 წ. 3-5 მარტს. ტფ. პარტგამომც., 1937 წ.

პიროვნებისა და ბინის ხელშეუხლებლობა და მიწერმოწერის საიდუმლოების დაცვა.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 127-128.

თავშეფარების უფლება.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 129.

მოქალაქეთა მოვალეობა.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 130-133.

ლენინი ვ. ი. — დიადი თაოსნობა — ნაწ. კრ., ტ. 24, გვ. 325-349 (რუს. ენ.).

ლენინი ვ. ი. — ახალგაზრდობის კავშირე-ბის ამოცანები. ტფ. 1935 წ., გვ. 3-22.

სტალინი ი. ბ. — პირველი ხუთწლედის შედეგები. განყ. 7-ხუთწლედის ოთხ წელი-წალში შესრულების შედეგები მტრული კლა-სების ნაშებთან ბრძოლის დაჩვშ. — „ლე-ნინიზმის საკითხები“, გამოც. 10, გვ. 599-603.

სტალინი ი. ბ. — პარტიულ მუშაობის ნაკ-ლოვანებებსა და ტროცკისტულ და სხვათა

თვალმიაქტა ლიკვიდაციის ლონისძიებებზე. ტფ., პარტგამომცემლობა, 1937 წ. კ. რ. გ. 1937 წ.

მოლოოტოვი ვ. მ. — იაბონელი უფლებების ტროცკისტთა აგენტების მაგნებლობის, დი-ცენტრისა და შიონინაების გაკვეთილები. ტფ. პარტგამომც., 1937 წ.

კოსარევი ა. კ. — სტალინური კონსტიტუ-ცია და საბჭოთა ახალგაზრდობა.—მ. „ახალ-გაზრდა გვარდია“, 1937 წ. გან. 5.

სსრ კავშირის მოქალაქეთა მოვალეობის შესახებ (რუს. ენ.).

11. საარჩევნო სისტემა.

ლენინი ვ. ი. — ნაწ. კრ., ტ. 24, გვ. 94 (რუს. ენ.).

ლენინი ვ. ი. — მოხსენება რ.კ.პ. (ბ) მერვე ყრილობაზე პარტიულ პროგრამის შესახებ 1919 წ. 19 მარტს. რჩ. ნაწ. ექვსტომად, ტ. 4, ტფ. 1934 წ., გვ. 666-667.

ლენინი ვ. ი. — პროლეტარული რევოლუ-ცია და რენეგატი გაუცე. იქვე; გვ. 101-183.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტი-ტუციის პროექტის შესახებ. მოხსენება საბჭ. სრ.-საკავ. საგანგებო მერვე ყრილობაზე 1936 წ. 25 ნოემბერს. ტფ., პარტგამომც., 1936 წ. გვ. 7-58.

მოლოოტოვი ვ. მ. — საბჭოთა კონსტიტუ-ციაში ცვლილების შესახებ. „სტატიები და სიტყვები“—პარტგამოც., 1937 წ., გვ. 66-74. (რუს. ენ.). (ტფ. სახ. 1935 წ.).

მოლოოტოვი ვ. მ. — სოციალიზმის კონსტი-ტუცია. სიტყვა საბჭ. სრ.-საკავშირო საგან. შეჩერებულობაზე.—პარტგამომც., 1936 წ. (რუს. ენ.).

არჩევნები კაპიტალისტურ ქვეყნებში („პომოშჩ პარტიინი უჩებე“ 1937 წ. № 20-21 — რუს. ენაზე).

საარჩევნო უფლება სსრ კავშირსა და კაპიტალისტურ კვეთებზე.

ლენინი ვ. ი. — სახელმწიფოს შესახებ. რჩ. ნაწ. ექვსტომად, ტ. 6, ტფ. 1935 წ., გვ. 325-342.

ლენინი ვ. ი. — პროლეტარული რევოლუ-ცია და რენეგატი კაუცე. რჩ. ნაწ. ექვსტო-მად, ტ. 4, ტფ. 1934 წ., გვ. 101-183.

ლენინი ვ. ი. — „დემოკრატიის“ და ლიქ-

ტატულის შესახებ. ნაწ. კრ., ტ. 23, გვ. 440-444 (რუსულ ენ.).

სტალინი ი. ბ. — ლენინიზმის საფუძვლების შესახებ. ტ. 4—პროლეტარიატის დიქტატურა. „ლენინიზმის საკითხები“, გამოც. 10, გვ. 35-45.

სტალინი ი. ბ. — სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის შესახებ. მოხსენება საბჭ. სრ.-საქართველოს საგან. მერკევ ყრილობაზე 1936 წ. 29 ნოემბერს.—ტფ. პარტგამომც., 1936 წ.

ამერიკის შეერთებულ შტატების კონსტიტუცია. „ბურჯუაზიულ ქვეყნების კონსტიტუციის წიგნში“, ტ. I—სოციელსახამომცუმ. ლობა, 1935 წ., გვ. 7-39 (რუსულ ენ.).

დიდი ბრიტანეთის კონსტიტუცია, — იქვე, გვ. 39-61.

საფრანგეთის კონსტიტუცია, — იქვე, გვ. 61-71.

იაპონიის კონსტიტუცია, — იქვე.

გერმანიის კონსტიტუცია, — იქვე, გვ. 71-135.

იტალიის კონსტიტუცია, — იქვე, გვ. 135-181.

არჩევნების შესი სსრ კავშირის აკადემიური კონსტიტუციის მიხედვით.

კარტველი

უდანოვა ა. — პარტიული ორგანიზაციული მომზადება ხალი საარჩევნო სისტემით სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნებისათვის და პარტიულ-პროლეტიკული მუშაობის სათანადო გარდაქმნა. ტფ., პარტგამომც., 1937 წ.

საკ. კ.პ. (ბ) ცეკას ოებერვალ-მარტის პლენუმის გადაწყვეტილებან 1937 წ.—პარტგამომც. 1937 წ.

დებულება სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ.—ტფ. პარტგამომც. 1937 წ.

ვიზიონსკი ა. — ცელაზე დემოკრატიული საარჩევნო კანონი—„ბოლშევეკი“, 1937 წ. № 14, რუს. ენ.).

12. ღრმბი, ღროშა, დედა-ქალაქი. სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. მ. 143-145.

18. კონსტიტუციის შეცვლის წესი. სსრ კავშირის კონსტიტუცია, მ. 146.

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 2561

განათლების სახალხო კომისარიატისადმი.

1937 წლის 3 ოქტომბერს.

სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების დებულების მოსწავლეთა მიერ საფუძვლით. ნად შესწავლის მიზნით გძრავნება:

1. საშუალო სკოლები მე-8, 9, 10 კლასებში, პედაგოგიულებლები I, II, III კურსზე და მოზრდილთა სკოლების 5, 6, 7, 8, 9, 10 კლასებში აწ. 19. ოქტომბრიდან სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების დებულების შესწავლას დაეთმოს თითოეულ კლასში 5-5 გაკვეთილი, ისტორიისათვის განკუთხნილი სათავების ხარჯზე.

2. ას. საშუალო და საშუალო სკოლების 5, 6, 7 კლასებში სსრ კავშირის უზენაესი

საბჭოს არჩევნების დებულება შესწავლილ იქნას კლასარჩევ მუშაობის ხაზით სპეციალურად ჩამოყალიბებულ წრეებში აწ. 15/X დან- 5/XI-მდე.

3. როგორც საკლასო მეცადინეობის, ისე საწრეო მუშაობაში მასწავლებლებმა იხელმძღვანელონ სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების დებულების“ თანდართული სანიმუშო გეგმით და იქვე მითითებული ლიტერატურით.

განათლების სახალხო კომისარი

ერ. ბურგულაძე

1-ლი მიცადინეობა

სსრ კავშირის უზენაში საბჭო (კავ-
შირის საგარეო და ორგვენგათა საბჭო)

სსრ კავშირის სახელმწიფო ბრივი წყობი-
ლება: სსრ კავშირში შემავალი მოქადაშირე
რესპუბლიკური, აეტონომიური რესპუბლიკუ-
რი და აეტონომიური ოლქები, ნაციონალური
ოკულურები (სსრ კავშირის გეოგრაფიული
რეგიონის მიხედვით).

სსრ კავშირის უზენაში საბჭო — სსრ კავ-
შირის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლე-
სი ორგანო. სსრ კავშირის უზენაში. საბჭო —
სსრ კავშირის უმაღლესი საკუნონმდებლო
ხელისუფლება.

სსრ კავშირის უზენაში საბჭოს ორი პალა-
ტი: კავშირის საბჭო და ეროვნებათა საბჭო. სსრ კავშირის უზენაში საბჭოს ორი პალატა
ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლი-
ტიკის განხორციელებადა.

ორი პალატა ბურჟუაზიულ პარლამენტებ-
ში.

ხალხთა მეცნიერების აყვავება სსრ კავ-
შირში. ნაციონალური ჩაგვრა კაპიტალის
ქვეყნებში.

ლიტერატურა:

სსრ კონსტიტუცია, თავი II. სახელმწი-
ფო ბრივი წყობილება, თავი III. საბჭოთა
სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის
სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორ-
განობრივი.

პრალინი. სსრ კავშირის კონსტიტუციის
პროექტის შესახებ. კარი II. ცელილებანი
სსრ კავშირის ცხოვრებაში 1924 წლიდან
1936 წლამდე განვლილ პერიოდში. კარი III.
კონსტიტუციის პროექტის მირითადი თავისე-
ბურებანი.

სტალინი. სიტყვა ტაჯიკისტანისა და თურ-
ქმენისტანის მოწინავე კოლმეურნეთა და
კოლმეურნე-ქალთა თათბირზე პარტიისა და
მთავრობის ხელმძღვანელებთან (ცალკე ბრო-
შურა, 1937 წლის გამოცემა).

სტალინი. ნაციონალური მომენტები პარ-

ტულ და სახელმწიფო ბრივი მშენებელურებაში.
მისახელება რეგ (ბ) XII ყრილობაზე (ცალკე
ბროშურა ან კრებულში „მარქსიზმი და ნა-
ციონალურ-კოლონიური საკითხი“, გვ. 123-
124).

მოლოოტოვი. სოციალიზმის კონსტიტუცია.
კარი III. სსრ კავშირისა და ხალხთა შორის
მშევიღობინობა.

სსრ კავშირის რუკა.

მ-2 მიცადინეობა
საყიდველთაო, თანასწორი, კიბილა-
რი სააგრეგო უფლება სსრ კავშირ-
ში ვარული (დასურული) კანცის-
ურით (სააგრეგო ცისტება)

ბურჟუაზიული დემოკრატია — დემოკრა-
ტია მდიდრებისათვის, ბურჟუაზიის შენიღ-
ბული ბატონობა. შშრომელთა უფლების შეზ-
ულდები ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ კონ-
სტიტუციებში (საყოველთაო საარჩევნო უფ-
ლების შეზღუდვის ასკის, სქესის, ბინად-
რობის, ეროვნების მიხედვით და ა. შ.). კა-
პიტალიზმის პირობებში მშრომელთა ფარ-
თო მასებისათვის შეძლებელია გამოიყენონ
კანონით მინიჭებული უფლებები (ცხოვრე-
ბის პირობების სიმძიმე, სილატაკე, უმუშევ-
რობა; აგიტაციის ყველა საშუალება კამიტა-
ლისტების ხელშია და ა. შ.). ბურჟუაზიული
დემოკრატიის ფორმალური ხასიათი.

მატერიალური პირობების არსებობა სსრ
კავშირში თანმიმდევრი სოციალისტური
დემოკრატიზმის აყვავებისათვის: მოსახლე
ადამიანის მიერ ადამიანის ექსპლოტაციისა,
შრომის, დასცენების, განათლების და მოხუ-
ცებულობაში, აგრეთვე ავადმყოფობის შემ-
თხვევაში და შრომისუნარის დაკარგვის მატე-
რიალური უზრუნველყოფის უფლება. მშრო-
მელთა შეძლებული ცხოვრების აყვავება.
კულტურის აყვავება სსრ კავშირში.

საყოველთაო საარჩევნო უფლება სსრ კავ-
შირში და რით გამოიხატება იგი. ვისა აქეს
სსრ კავშირში უფლება — არჩიობის და არჩე-
ულ იქნას. სსრ კავშირში არჩევნებში მონა-

წილების უფლება ჩამორთმეული აქვთ მხოლოდ შეშლილთ და იმ პირებს, რომელნაც სასამიროლოს მიერ მსჯავრდადებულნ არიან საარჩევნო უფლებათა ჩამორთმევით. არჩევნებში მონაწილეობის შეზღუდვანი, რომლებიც შემოღებული იყო წინანდელ კონსტიტუციით ყოველგვარი შეზღუდვის გაუქმება სსრ კავშირის ახალ კონსტიტუციით. სსრ კავშირში მსოფლიოში ყველაზე ფართო საყველოთავო საარჩევნო უფლებაა.

თანასწორი საარჩევნო უფლება სსრ კავშირში და რით გამოიხატება იგი. არა საცხებით თანასწორი საარჩევნო უფლება სსრ კავშირის წინანდელი კონსტიტუციის მიხედვით და ამის გაუქმება სსრ კავშირის ახალ კონსტიტუციაში. სსრ კავშირის კონსტიტუციის მუხლი 136 და „სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების დებულების“ მუხლი 3 თანასწორი არჩევნების შესახებ.

პირდაპირი საარჩევნო უფლება სსრ კავშირში და რით გამოიხატება იგი. მრავალსაფეხურიანი არჩევნები სსრ კავშირის წინანდელი კონსტიტუციის მიხედვით და ამის გაუქმება სსრ კავშირის ახალ კონსტიტუციაში. კონსტიტუციის მუხლი 139 პირდაპირი არჩევნების შესახებ სსრ კავშირში.

ფარული (დახურული) კენჭისყრა და რაშია მისი მნიშვნელობა. წინათ არსებული ლია არჩევნების გაუქმება.

ლიტერატურა:

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, თავი X. მოქალაქეთა ძირითადი უფლებანი და მოვალეობანი. თავი XI. საარჩევნო სისტემა.

სსრ კავშირის 1924 წლის კონსტიტუცია (პარტგამომცემლობა, 1934), თავი III. საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის კავშირის საბჭოების ყრილობის შესახებ.

დებულება სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ, თავი I. საარჩევნო სისტემა.

ლინიი. მოხსენება და თეზისები ბურუაზულ დემოკრატიაზე და პროლეტარიატის დიქტატურაზე. თხზულებები, გვ. XXIV, გვ. 7-20.

სტალინი. სსრ კავშირის კონსტიტუციის

პროექტის შესახებ. კარი III. კონსტიტუციის პროექტის ძირითადი თავისებურებანი.

სტალინი. ჸაუბარი მერიების სტალინის გაერთიანება „სკრაბს-ჰოვარდ ნიუსეიქერ-სის“ თავისებურება ბ-ნ როი ჰოვარდთა (უკანასკნელი კითხვა).

შოლოტოვი. საბჭოთა კონსტიტუციის ცვლილებათა შესახებ. მოხსენება საბჭოების XII ყრილობაზე 1935 წ. 6 თებერვალს. კარი II. საბჭოთა საარჩევნო სისტემის შემდგომი დემოკრატიზაციის ამოცანები.

მოლოტოვი. სოციალიზმის კონსტიტუცია. კარი II. ჩეკინი დამოკიდებულება დემოკრატიზაციისათვის.

კალინინი. სსრ კავშირის უზენაეს საბჭოს არჩევნების დებულება და საბჭოების ამოცანები. სტატიის პირველი ნაწილი (1937 წ. 2 სექტემბრის „პრავდა“ ან უალკ ბროშურა).

არჩევნები კაპიტალისტურ ქვეყნები. („ვ პომოშჩ პარტიინო უჩებე“ № 20-21, 1937 წ. ივნისის).

ორი მხოდვლი — ორი საარჩევნო სისტემა („სპუტნიკ ავიტარორა“ № 15).

გვ.3 მოცავილეობა

როგორ ეფუძნა სსრ კავშირის უზენაეს დამოცემი საბჭოს არარჩევნობის უზენაეს და საბჭოების ამოცანები. იმის მიხედვით და ამის გაუქმება სსრ კავშირის ახალ კონსტიტუციაში. („სპუტნიკ ავიტარორა“ № 15).

კავშირის საბჭოს საარჩევნო ლეგები — ლეგზე 300.000 მცხოვრები.

ეროვნებათა საბჭოს არჩევნების საარჩევნო ლეგები: 25 ოლქი თვითეულ მოკავშირე რესპუბლიკაში, 11 ოლქი თვითეულ ვეტო ნომისურ რესპუბლიკაში, 5 ოლქი თვითეულ ვეტონომისურ ლეგები, 1 საარჩევნო ლეგი თვითეულ ნაციონალურ იკრუგში. როგორ მოწყობა საარჩევნო ლეგები მოსკოვში, ქალ. ყაზანში (თათართა ასსრ) და ა. შ.

საბჭოთა საარჩევნო კანონის მნიშვნელობა სსრ კავშირის ეროვნებათა უფლებების უზრუნველყოფაში.

საარჩევნო უბნები საერთოა კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს არჩევნებისათვის. როგორ ეწყობა საარჩევნო უბნები ქა-

ლაქში და ბოფლად. საარჩევნო უბნების შექმნის საწარმოო პრინციპი სსრ კავშირის წინანდელ კონსტიტუციაში და ტერიტორიალური პრინციპი სსრ კავშირის ახალ კონსტიტუციაში.

როგორ ზრუნავს საარჩევნო კანონი ჩრდილოეთისა და ომშისავლეთის შორეული რაიონების ამომრჩეველებზე, იმ ამომრჩეველებზე, რომლებიც სამხედრო ნაწილებში და გზად მყოფ გერმებზე იმყოფებიან, იმ ამომრჩეველებზე, რომლებიც იმყოფებიან საავადმყოფუში, სამშობარო სახლებში, სანატორიუმებში, ინვალიდთა სახლებში.

ვინ ჰქონის საარჩევნო ოლქებს და საარჩევნო უბნებს.

ლიტერატურა:

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, თავი III. საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის სახელმწიფო ხელოსუფლების უმაღლესი ორგანოები, მუხლები 34 და 35.

დებულება სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ, თავი III. კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს არჩევნების საარჩევნო ოლქები. თავი IV. საარჩევნო უბნები.

კალინინი. დებულება სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ და საბჭოების მოტაცები. კარი— „კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს არჩევნების საარჩევნო ოლქების შესახებ“ და კარი— „საარჩევნო უბნების შესახებ“.

სოციალისტური სახელმწიფოს საარჩევნო სისტემა. („ბოლშევიკ“ № 13, 1937 წ.).

მე-4 მეცადინეობა

საარჩევნო კომისიები, აპოლარებულთა ცენტ. კადეტათა ჯავახების ზესი

სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისია. ეროვნებათა საბჭოს არჩევნების საარჩევნო კომისიები მოკავშირი და აეტონომიურ რესპუბლიკებში, აეტონომიურ ოლქები და ნაკონალურ კურუგში. მათ საარჩევნო კომისიების შე-

მადგენლობა, მათი ფუნქციები და ვინ ამტკიცებს მათ კავშირის საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიები, მუჭუქაველებათა ლობა, მათი ფუნქციები და ვინ ამტკიცებს მათ. ეროვნებათა საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიები, მათი შემადგენლობა, მათი ფუნქციები და ვინ ამტკიცებს მათ. საუბნო საარჩევნო კომისიები, მათი შემადგენლობა, ინვალიდთა სახლებში, ინვალიდთა სახლებში.

საარჩევნო ბიულეტენების მიღება საუბნო საარჩევნო კომისიის მიერ. ოლქში არჩევნების შედეგების გამორკვევა საოლქო საარჩევნო კომისიის მიერ.

საარჩევნო კომისიების შედეგის ვადები.

ვინ ადგენს ამომრჩეველთა სიებს. ვინ შეაქვთ ამომრჩეველთა სიებში. როგორ შეაქვთ ამომრჩეველთა სიებში მოქალაქენი, რომლებიც იცვლიან საცხოვრებელ ადგილს. როგორ ცარმოებს ამომრჩეველთა სიებიდან ამოშლის ან ამომრჩეველთა სიებში არაცირიად შეტანის გასაჩინებება. ბომრჩეველთა სიებში სამხედრო მსახურთა შეტანის წესი. როგორ ხდება მოქალაქეთათვის ამომრჩეველთა სიების გაცნობის შესაძლებლობის უზრუნველყოფა.

რომელ ორგანიზაციებს აქვთ სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს კანდიდატების წამოყენების უფლება. კანდიდატთა წამოყენების და რეკომენდაციის წესი. წამოყენებულ კანდიდატთა გვრცების გამოქაյერების წესი. საარჩევნო ბიულეტენები.

* არჩევნებთან დაკავშირებული ხარჯები ვალებულ იქნება სახელმწიფოს მიერ.

კანდიდატების სასაჩვენებლო აგიტაციის და უბრალოებლივ გაწევის უფლება. სსრ კავშირის კონსტიტუციის მე-125 მუხლი სიტყვის, ბეჭედითი სიტყვის, კრებებისა და მიტინგების, ქუჩაში მსელელობათა და დემონსტრაციათა თავისუფლების შესახებ— „მშრომელთა ინტერესების შესაბამისად და სოციალისტური წყობილების განმტკიცების მიზნით“.

ლიტერატურა:

სსრ კავშირის კონსტიტუცია, თავი X. მოქალაქეთა ძირითადი უფლებანი და მოვალეობანი, თავი XI. საარჩევნო სისტემა.

დებულება სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ, თავი II. ამომრჩეველთა სიები. თავი I. საარჩევნო კომისიები. თავი VI. სსრ კავშირის უზენაეს საბჭოს დეპუტატების კონდიდატთა წამოყენების წესი.

კალინინი. დებულება სსრ კავშირის უზენაეს საბჭოს არჩევნების შესახებ და საბჭოების ამოცანები. კარი: საარჩევნო სიების შესახებ, საარჩევნო კომისიის შესახებ, კანდადათთა წამოყენების წესის შესახებ.

სოციალისტური სახელმწიფოს საარჩევნო სისტემა. („ბოლშევიკი“ № 13, 1937წ.).

მთ-5 მიცაღილება

კონცისიურის უზენაეს და არჩევნების უზენაეს გამოსახვა

სსრ კავშირის უზენაეს საბჭოს არჩევნების დღისა და საათის დაწესება.

კავშირის საბჭოს არჩევნების საარჩევნო ბიულეტენი და ეროვნებათა საბჭოს არჩევნების საარჩევნო ბიულეტენები. კონკრეტული საარჩევნო უფლება, ბიულეტენების შესავსები თოთხოვის საარჩევნო უბანში და ოთხი, სადაც უფლების ჩანაცემის ჩანაცემი.

საარჩევნო კომისიაში ხმის მისამად ამომრჩევლის პირადად გამოცხადების უცილებლობა. საარჩევნო კომისიაში საარჩევნო ბიულეტენებისა და კონკრეტების გაცემის წესი (ბიულეტენების შესავსებ განსაკუთრებულ თოთხოვი). როგორ შესავსებენ ბიულეტენს წერა კითხვის უცოდინარი, ინვალიდები. ბიულეტენის ჩადება კონკრეტში და დაბეჭდვა

და მისი ჩაშვება საარჩევნო ყუთში (ლოტერეი), სადაც მოთავსებულია საუბრო საარჩევნების გამოცხადებისადგინები.

საარჩევნო ბიულეტენების საფუძველზე ხმების დათვლისა და საარჩევნო უბანში კენჭისყრის შედეგების გამოცხადების წესი. რომელი ბიულეტენები ჩაითვლება არა ნამდგილად. საუბრო საარჩევნო კომისიების რემბების საფუძველზე საოლქო საარჩევნო კომისიაში ხმების დათვლის წესი. ოლქში არჩეული კანდიდატების შესახებ გამოცხადების წესი. არჩევისათვის ოლქში ხმების აბსოლუტური უმრავლესობის შედეგის მიღების უცილებლობა. უცილებლობა იმისა, რომ არჩევნებს ოლქში დაცემის ამიტრჩეველთა ნახევარზე მეტი, რათა არჩევნები ცნობილ იქნას ნამდვილად.

არჩევნების გაუქმების შემთხვევაში კონკრეტათვის ხელახალი კენჭისყრის წესი.

არჩევნების დროს ძალაციონის, მოტყუების, მუქარის, მოსკოდვის დაუშვებლობა.

ლიტერატურა:

დებულება სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ, თავი VII. ხმის მიცემის წესი. თავი VIII. არჩევნების შედეგების გამორკვევა.

კალინინი. დებულება სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ და საბჭოების ამოცანები. კარი—„ხმის მიცემის წესის შესახებ“; კარი—„არჩევნების შედეგების გამოკვევის შესახებ“.

სოციალისტური სახელმწიფოს საარჩევნო სისტემა. („ბოლშევიკი“ № 13, 1937 წ.).

(„3 პომიშჩ პარტიისთვის უჩება“, № 25, 1937 წ. სეზტ.)

ს ა ს ფ ა ვ ლ ო გ ი გ ე ბ

ძარღოვლი საზუალო სეილი ეპიდემიათის 1937/38 საეჭ. წ.

შე ძე ბი ან გა	სამიერო განვითარება	კ ა რ ი კ ი										ს ი რ ი კ ი									
		კ რ ი ს ი კ ი										ს ი რ ი ს ი კ ი									
		სახუმის რაოდენობა მუშადისატიცი										სახუმის რაოდენობა შემდგრადისატიცი									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1	კართული ქანა	10	10	5	5	4	3	2	1	—	—	12	12	7	5	4	3	3	1	—	—
2	კართული ლატერატურა	—	—	—	—	2	2	2	2	3	4	—	—	—	—	3	3	3	3	3	4
3	რესტრაცია ქანა	—	—	2	3	3	3	2	1	1	2	—	—	—	3	3	3	3	2	2	1
4	რესტრაცია ლატერატურა	—	—	—	—	2	2	1	2	2	1	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2
5	ასამისტრია	5	5	5	5	6	—	—	—	—	—	7	7	6	6	7	—	—	—	—	—
6	ალექსანდრე გრინგორევიჩია და ტერ-გრინგორევიჩია	—	—	—	—	—	4	4	5	5	5	—	—	—	—	5	5	5	5	5	6
7	ბურგობისტრუკულება	—	—	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2	3	3	3	2	2	2
8	ისტორია	—	—	1	2	2	2	2	4	4	4	—	—	—	1	3	3	3	3	5	5
9	ეკონომიკა	—	—	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2	3	3	3	3	3	3
10	ფიზიკა	—	—	—	—	—	2	3	3	2	2	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3
11	ქიმიკა	—	—	—	—	—	—	2	2	2	3	—	—	—	—	—	—	2	3	3	3
12	ასტრონომიკა	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
13	გეოლოგია და მინერალოგია	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
14	სარქ კომიტეტურა	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
15	უცხის ქანა	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2	1	1	2	2	2
16	ნატერა	1	1	1	1	1	1	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
17	სეისმიკურია	2	2	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	ნატერა	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
19	სომხურა მეცნიერება	1	1	1	1	1	1	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
20	ურსულტრია	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	სომხურა მეცნიერება	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2

ს ი რ ი ს ი კ ი 20 20 20 22 28 28 28 28 28 28 24 24 24 24 26 33 33 33 33 33 33

განათლების სახალხო კომისიის მთავრობის დ. პ. ბ. ბ. ბ. ბ.

ს ა ს ო ა ვ ლ ო გ ე გ ე ს

საქ. სსრ ნაციონალური სამუხლო სკოლებისათვის 1937/38 სეზ. ჭ.

მდგრად სისტემის აღმის მუნიციპალიტეტი	სამუხლოს მინიჭებული	ძირის სკოლა										სოფელის მინიჭებული									
		კ ა ვ ა რ ი					კ ა ვ ა რ ი					კ ა ვ ა რ ი					კ ა ვ ა რ ი				
		სამუხლოს რაოდენობა გურიულისა										სამუხლოს რაოდენობა შემადგრული									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1	შიომისული ქართული	10	10	5	4	4	3	2	2	1	—	12	12	7	4	4	3	3	3	1	—
2	შიომისული დაირენატურა	—	—	—	2	2	2	2	1	1	2	—	—	—	3	3	2	2	1	1	—
3	რაისული ენა	—	—	2	2	3	2	1	1	1	1	—	—	—	3	2	1	1	1	1	—
4	რაისული ლიტერატურა	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	2	3	2	1	1	1	—
5	ქართული ენა	—	—	2	3	3	3	1	1	1	1	—	—	—	2	3	2	1	1	1	—
6	ქართული ლიტერატურა	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	2	3	2	1	1	1	—
7	ართონიტერა	5	5	5	5	6	—	—	—	—	7	7	6	6	6	7	—	—	—	—	—
8	ალექსანდრე, გოგიარებრივი და ტრიან ერმილიერისა	—	—	—	—	4	4	4	4	4	5	—	—	—	—	5	5	5	5	5	6
9	ბერებამისტერებისა	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2	3	3	3	3	5	5
10	იასტონია	—	—	1	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2	3	3	3	3	3	5
11	გოლობიასი	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2	3	3	3	3	3	3
12	ჟიშნია	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	3	4	2	3	3	3
13	ქიშია	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	გორგალია და მირჩალანიკა	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
15	სხრა კამიტეტურია	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
16	უკეთ ენა	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2
17	ხეტეა	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
18	სურაულერა	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—
19	ხება	2	2	1	1	1	1	—	—	1	1	—	—	2	—	—	—	1	1	1	1
20	სომილა	—	—	1	1	1	—	1	—	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	ტასტულერა	—	—	1	1	1	—	1	—	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	სამინდორ შეცრდინება	—	—	1	1	1	—	1	—	1	1	—	1	1	1	—	—	1	1	1	1
23	ასტრიონოვია	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
		ს ა ს . . .	20	20	20	22	28	28	28	28	28	28	24	24	24	26	33	33	33	33	33

ს ა ს ფ ა ვ ლ ო გ ე გ მ ა

საქ. სსრ აუსული საზუალო სპოლებისათვის 1937/38 სეზ წ.

მდგრადი სახელი	სამიზნის ჩასახებისა	კ ა რ ა კ ი										ს ი რ ა ც ი									
		კ რ ა ს ი ს ი										კ რ ა ს ი ს ი ს ი									
		სამოქანის რ თ ა ე რ ი ბ ა შ ე ს ი ს ი ს ი										სამოქანის რ თ ა ე რ ი ბ ა შ ე ს ი ს ი ს ი									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1	რუსული ქან	10	10	7	5	4	3	2	1	—	—	12	12	9	6	5	3	3	1	—	—
2	რუსული ლიტერატურა	—	—	—	—	2	2	2	2	3	4	—	—	—	—	3	2	2	3	4	4
3	ქართული ქან	—	—	—	2	5	3	2	1	1	1	—	—	—	—	2	4	3	2	2	1
4	ქართული ლიტერატურა	—	—	—	—	—	2	1	2	2	2	—	—	—	—	—	2	1	2	2	2
5	არისტიკა	5	5	5	6	6	—	—	—	—	—	7	7	6	6	7	—	—	—	—	—
6	ალექსანდრე, გოგიარენია და ტემ- გორიშვილია	—	—	—	—	—	4	4	5	5	5	—	—	—	—	—	5	5	5	5	6
7	ბერძენიშვილებება	—	—	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2	3	3	3	2	2	2	—
8	გილონია	—	—	1	2	2	2	2	4	4	4	—	—	2	3	3	3	3	5	5	5
9	შეოქანულია	—	—	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2	3	3	3	3	3	3	—
10	ფინია	—	—	—	—	—	2	3	3	2	2	—	—	—	—	—	3	4	3	3	3
11	ქიმია	—	—	—	—	—	—	2	2	2	3	—	—	—	—	—	—	2	3	3	3
12	გოლოვანია და მინერალოგი ა	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	3	3
13	მარქ კომიტეტისა	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
14	უცხო ქან	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2
15	ხატეა	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—
16	სულთანება	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
17	ხატა	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1
18	სიმღერა	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
19	ფინურისტება	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	1	1
20	სამედიცინო მეცანიკონია	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
21	სტრინგისა	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	ხ ე ლ	20	20	20	22	28	28	28	28	28	28	24	24	24	26	33	33	35	33	23	

განათლების სამსახურის კომისიის მოადგილი დ. რიცხვით